

מרכז המידע למודיעין ולטרור
המרכז למורשת המודיעין (מל"מ)

מאפייני הטרור הפלסטיני בשנת 2005

טרור המתאבדים

זירת פיגוע ההתאבדות בנתניה (ביולי).
בשנת 2005 ירד מספר פיגועי ההתאבדות,
אותם הוביל "הג'האד האסלאמי בפלסטין";
אך הללו נותרו הגורם העיקרי לנפגעים
ישראלים.

ירי רקטות ה"קסאם"

אירועי הירי היו גם בשנת 2005 דרך פעולה
מועדפת על ארגוני הטרור הפועלים ברצועת
עזה. עם זאת, חלה ירידה במספרם בהשוואה
לשנת 2004 ומידת קטלניותם נותרה נמוכה
יחסית.

חטיפות ורצח

חטיפתו ורציחתו של ששון נוריאל ע"י ה-"החמא"ס", אירוע החטיפה
היחיד שיצא לפועל בשנת 2005. ה-"חמא"ס" אימצה מדיניות פיגועים
מרוסנת בעקבות הסכם ה"הרגעה" וניצלה את התקופה לשיפור
יכולותיה המבצעיות.

תוכן העניינים

עמוד

1. כללי :-
 - א. מאפיינים עיקריים של הטרור הפלסטיני במהלך שנת 2005 6-4
 - ב. הגורמים העיקריים שהשפיעו על היקפו ואופיו של הטרור הפלסטיני בשנת 2005 14-7
2. היקפו ואופיו של הטרור הפלסטיני בשנת 2005 בהשוואה לשנות העימות הקודמות (ספטמבר 2000-דצמבר 2005) :-
 - א. מספר הפיגועים על סוגיהם השונים 17-15
 - ב. פיגועי ההתאבדות בשנת 2005 21-18
 - ג. ירי מנשק תלול מסלול (רקטות "קסאם" ופצצות מרגמה) 24-22
3. קורבנות הטרור הפלסטיני בשנת 2005 בהשוואה לשנים קודמות
 - א. מאפייני הפיגועים של ארגוני הטרור המובילים :- 36-29
 - א. תנועת ה-"חמא"ס" 31-29
 - ב. "הג'האד האסלאמי בפלסטין" 33-31
 - ג. "פת"ח" על פלגיו השונים 35-34
 - ד. "ועדות ההתנגדות העממית" 35

- 36-35 ה. גורמי "אלקאעדה"
5. ניצול תקופת ה"הרגעה" לשם שיפור היכולות המבצעיות של ארגוני הטרור:-
43-37
- א. מאמצי ארגוני הטרור להעתקת יכולות ייצור הנשק תלול המסלול לגדה
39-37
- ב. הברחת כמות גדולה של אמצעי לחימה לרצועת עזה (כולל כמה טילי נ"מ)
41-40
- ג. הברחת מחבלים, ידע ואמצעי לחימה לישראל דרך חצי האי סיני
42-41
- ד. הזרמת כספים
43
6. חיפוש אחר "נקודות תורפה" בגדר הביטחון ומרחב החיץ
44
7. נספח: פרוט קורבנות הטרור הפלסטיני בשנת 2005
51-45

מאפיינים עיקריים של הטרור הפלסטיני בשנת 2005

1. מאז סוף ספטמבר 2000 מנהלים ארגוני הטרור הפלסטיניים מערכת טרור מתמשכת נגד ישראל, חסרת תקדים בהיקפה ובעוצמתה. במערכה זאת, שנכנסה לשנתה השישית, חלו עליות וירידות בהיקף הטרור ותמורות בשיטות הפעולה, שנקטו ארגוני הטרור מעת לעת.

2. שנת 2005 התאפיינה בירידה בנפח הטרור, ב"איכותו" ובמידת קטלניותו. מאפיין זה הינו המשך למגמה רצופה של ירידה מאז השנים 2001-2002, שנות השיא בעימות האלים הנוכחי. שלושת המדדים העיקריים שהמחישו ירידה זו היו:-

א. המשך הירידה בנפח הטרור: בשנת 2005 חלה ירידה של קרוב ל-40% במספר הפיגועים ברצועת עזה, ביהודה ובשומרון בהשוואה לשנת 2004 (2,365 ב-2005 פיגועים לעומת 3,871 ב-2004) זאת, בהמשך למגמת ירידה רצופה בכמות הפיגועים שחלה מאז שנת 2001.

ב. המשך הירידה במספר פיגועי ההתאבדות. בשנת 2005 בוצעו שבע פעולות התאבדות, חמש מהן ע"י "הג'האד האסלאמי בפלסטין", ועוד 15 פעולות התאבדות סוכלו ע"י כוחות הביטחון. זוהי ירידה חדה לעומת שנת 2004 בה בוצעו 15 פעולות התאבדות ו-119 סוכלו, והמשך למגמת ירידה רצופה במספר פיגועי התאבדות מאז השיא של שנת 2002 (60 פיגועים).

פיגוע ההתאבדות מול קניון "השרון" בנתניה ב-5 בדצמבר, 2005
(צילום: טלוויזיית "אלג'זירה")

ג. המשך מגמת הירידה במידת קטלניותו של הטרור. בשנת 2005 נהרגו 54 ישראלים רובם (44) אזרחים, לעומת 118 שנהרגו בשנת 2004 (ירידה של כ-46%). זהו המשך למגמת ירידה רצופה במספר ההרוגים והפצועים במהלך העימות מאז השיא של שנת 2002 (453 הרוגים). גם השנה בלט טרור המתאבדים, למרות הירידה המשמעותית במספר פיגועי ההתאבדות, כגורם העיקרי לנפגעים הישראליים¹. גורם מרכזי נוסף לנפגעים היו פיגועי הירי לאורך הצירים ביהודה ושומרון. מידת הקטלניות של ירי הרקטות והמרגמות מהרצועה, למרות שכיחותם הרבה, היתה נמוכה.

3. פעילות הסיכול והמנע של כוחות הביטחון הישראליים, שכללה מעצרים רבים וסיכולים ממוקדים של פעילי טרור בהם בכירים, בצד קיומה של "גדר הביטחון" (למרות שלא הושלמה), יחד עם פעילות סיכול נקודתית של מנגנוני הביטחון הפלסטיניים תרמו לירידה בנפח הטרור, ב"איכותו" ובמידת קטלניותו. בנוסף לכך, הושפעה הירידה גם מהתפתחויות שחלו בזירה הפנים פלסטינית ובמדיניות הישראלית: בזירה הפנים - פלסטינית הושג הסכם ה"הרגעה", על רקע סיום עידן ערפאת ועליית יורשו אבו מאזן, שבעקבותיו אימצה ה-"חמא"ס", ארגון הטרור המוביל עד שנת 2005, מדיניות פיגועים מרוסנת. המדיניות הישראלית עמדה השנה בסימן "ההתנתקות" מרצועת עזה וצפון השומרון, וגם לה היתה השפעה מרסנת על עוצמת העימות (פירוט ראה בהמשך).

¹ למרות השיעור הנמוך של פיגועי ההתאבדות מכלל הפיגועים הם גרמו בשנות העימות (וגם השנה) לכמחצית מכלל ההרוגים הישראליים.

4. תנועת ה-"חמא"ס" ושאר ארגוני הטרור ניצלו את תקופת ה"הרגעה" לשיפור היכולות המבצעיות שלהם במסגרת ההתכוננות ל"יום שאחרי". הדבר מצא ביטוי בהברחת כמות גדולה של נשק, תחמושת וחומרי נפץ לרצועת עזה (כולל כמה טילי נ"מ) תוך ניצול ההזדמנויות שנפתחו בפניהם בעקבות "ההתנתקות"; המשך הניסיונות להעתקת יכולות ייצור רקטות לגדה, בעיקר לשומרון (כמה חוליות שנחשפו הגיעו לשלבים מתקדמים של ייצור רקטות, אך מרבית ניסיונות אלו טרם הבשילו או שסוכלו מבעוד מועד); ניסיונות להברחת מחבלים, ידע טכנולוגי ואמצעי לחימה מרצועה ליהודה ושומרון, בנתיב העובר דרך סיני והנגב (ציר ה"ח"); הזרמת כספים מ"החוף" לארגוני הטרור ולפעילי טרור ברצועה ובגדה בערוצים שונים.

הכנת רקטה לירי לעבר זיקים ב-22 בדצמבר (צילום: טלוויזיית "אלג'זירה")

הגורמים שהשפיעו על היקפו ואופיו של הטרור הפלסטיני בשנת 2005

פעילות הסיכול והמנע של כוחות הביטחון הישראליים²

5. במהלך שנת 2005 קיימו כוחות הביטחון הישראליים פעולות סיכול ומנע אינטנסיביות נגד ארגוני הטרור ביהודה, שומרון ורצועת עזה. פעולות אלו כללו ביצוע מעצרים נרחבים (בדגש על תשתיות "הג'יהאד האסלאמי בפלסטין" בשומרון), סיכולים ממוקדים (בדגש על פעילי טרור שאכוונו את ירי הרקטות מעזה), תקיפות מהאוויר של יעדי מחבלים ברצועת עזה, ירי ארטילרי לעבר מרחבי השיגור וצירי ההגעה של רקטות ה"קסאם" ולקראת סוף השנה הקמת "אזור חיץ" בצפון הרצועה - "גדר הביטחון". על אף שלא הושלמה, ועל אף "נקודות תורפה" שהתגלו במעברים מהגדה לישראל (פירוט ראו בהמשך), המשיכה לתרום להורדת מספר פיגועי הטרור בישראל.

6. בשנת 2005 נעצרו לחקירה 4,351 פלסטינים, מתוכם 1,737 זוהו כמחבלים. במהלך פעולות הסיכול והמנע התחוללו לא אחת חילופי אש בין כוחות הביטחון הישראליים לבין פעילי טרור, שמצאו מחסה בקרב האוכלוסייה ופעלו מקרבה. כתוצאה מכך נהרגו במהלך פעולות הסיכול והמנע 72 פלסטינים נושאי נשק, כמו גם 25 אזרחים ושוטר פלסטיני שנקלעו לחילופי האש. מעצרים אלו חשפו תשתיות טרור רבות, וסיכלו פיגועים, כולל 15 פיגועי התאבדות שסוכלו לפני שהגיעו לכלל מימוש. בין העצורים היו 160 מחבלים שהוגדרו ע"י שירות ביטחון הכללי כמתאבדים פוטנציאליים, רובם מ"הג'יהאד האסלאמי בפלסטין" (ראה פרק פיגועי ההתאבדות).

² על בסיס נתוני צה"ל שהתקבלו מחטיבת המבצעים ונתוני שירות ביטחון הכללי.

סיום עידן ערפאת, הסכם ה"הרגעה", והניסיונות לטרפד אותו

7. יו"ר ה"רשות הפלסטינית" אבו מאזן, עם עלותו לשלטון לאחר מות ערפאת (בנובמבר 2004), הביא עימו סדר יום חדש, שונה מזה של קודמו. עיקרו של סדר יום זה, ששיקף במידה רבה את מאווי הציבור הפלסטיני ועייפותו מתוצאותיו הקשות והמצטברות של העימות, היה: הפסקת פעולות הטרור, שיבה למאבק בלתי אליים השם את הדגש על השימוש בכלים מדיניים (על בסיס "מפת הדרכים" האמריקנית), פירוק ארגוני הטרור מנשקם, הפסקת האנרכיה והפיכת "הרשות הפלסטינית" לגורם השולט בשטח הלכה למעשה (על בסיס הסיסמא "רשות אחת, חוק אחד, נשק אחד").

אבו מאזן: סדר יום חדש, שנותר "על הנייר"
(צילום: טלוויזיית "אלג'זירה")

8. עם זאת, סדר היום החדש של אבו מאזן ו"הרשות הפלסטינית" לא לווה בשינוי תפיסתי עמוק, בכל הנוגע לעצם השימוש בפיגועי הטרור, פעולות ה"התנגדות" בלשון הפלסטינים, כאמצעי לגיטימי בעימות נגד ישראל. שלילת פיגועי הטרור ע"י אבו מאזן ודוברי ה"רשות" לא כללה פיגועים ביהודה ושומרון, אלא כוונה בדרך כלל כלפי פעולות ההתאבדות בשטח ישראל. זאת, לא בשל שלילה עקרונית של טרור רצחני מכוון נגד אזרחים אלא בעיקר משום שפיגועי ההתאבדות הזיקו למדיניות "הרשות הפלסטינית" ונתפסו כפוגעים באינטרסים הפלסטיניים (ארגוני הטרור כמובן, ממשיכים להדגיש את הלגיטימציה של פיגועי ההתאבדות ופגיעה באזרחים).

9. אבו מאזן, בניגוד לערפאת, נמנע מלאמץ רטוריקה המעודדת וממריצה את הטרור. אולם בו בזמן אבו מאזן ו"הרשות הפלסטינית", צד מרכזי להחלטות פסגת שרם אלשיח' (ולאחריה להסכם ה"הרגעה"), לא רצו, וספק אם יכלו, לפעול בצורה נמרצת ואפקטיבית נגד ארגוני הטרור ולאכוף עליהם את שליטתם ומדיניותם. ארגוני הטרור, מצידם, נקטו במדיניות טרור עצמאית משלהם, ובהובלת "הג'האד האסלאמי בפלסטין" ששם לעצמו כמטרה לטרפד את הסכם ה"הרגעה" (ראו להלן), הם סרבו להתפרק מנשקם, צברו עוצמה וכוח בשטח, והפכו למוקדי כוח חלופיים, המאיימים על שלטונה הרופף של "הרשות הפלסטינית".

10. אירוע בעל חשיבות שתרים להורדת מפלס הטרור, הגם שלא מנע אותו לחלוטין, היה הסכם ה"הרגעה" התהדא'ה³. זהו הסכם בין "הרשות הפלסטינית" לבין ארגוני הטרור, אשר הושג בקהיר ב-17 במרס 2005, וזכה לפרשנויות שונות ולעיתים מנוגדות: עפ"י גרסת "הרשות הפלסטינית" המדובר בהפסקת אש, שאינה מוגבלת בזמן, אלא מותנית בנכונות של ישראל לקיים את התחייבויותיה כלפי הפלסטינים. עפ"י פרשנות ארגוני הטרור אין המדובר בהפסקה מוחלטת של מעשי האלימות אלא בהפחתה זמנית של עוצמת העימות, שתוקפה עד סוף 2005⁴, המקנה להם "זכות תגובה" על מעשיה של ישראל. האופן והעיתוי למימוש "זכות" זאת נותרו נתונים לפרשנותם של ארגוני הטרור, כפועל ושל הארגונים השונים: בעוד שה-"חמא"ס" אימץ בעקבותיו מדיניות פיגועים מרוסנת חתרו "הג'האד האסלאמי בפלסטין" וגורמי טרור סוררים אחרים לטרפד את ה"הרגעה" ולהביא להסלמה בעימות הישראלי - פלסטיני.

11. "הג'האד האסלאמי בפלסטין" הוביל במהלך 2005 את המאמץ לטרפד את ה"הרגעה" ולרוקן מתוכן את הסכם שרם אלשיח', באכוונת הנהגתו שבדמשק, ובתמיכת סוריה איראן. באמצעות טרפוד ה"הרגעה" ויצירת ההסלמה בעימות שאף הארגון למצב עצמו כארגון המוביל במאבק נגד ישראל, וליצור אלטרנטיבה לוחמנית לתנועת ה-"חמא"ס", שהורידה את פרופיל הפיגועים

³ המונח "הרגעה" - "תהדאה" (تهدئة) - לפי מילון "שנער" - هدأ - הרגיע, השקיט, הפיג כאב. سياسة التهدئة - מדיניות הפיוס, ה"הרגעה". המונח אומץ ע"י הפלסטינים, מאחר שהשימוש במונח הקודם הפסקת אש ("הדנה"), נתפס כמונח גורף ומחייב, שכן "הדנה" הוא מונח אסלאמי בעל הגדרה משפטית ברורה, בעוד שהמונח "הרגעה" הינו מונח חילוני שאינו בעל מעמד משפטי מחייב בשטח. אכן קיפלה בתוכה ההסכמה הפלסטינית אודות ה"הרגעה" "הורדת פרופיל" בכמות הפיגועים ובמידת חומרתם, אולם לא הפסקתם המוחלטת.

⁴ הארגונים השונים אכן נמנעו מלחדש את ה"הרגעה" בתום שנת 2005 כאשר עפ"י פרשנותם פג תוקפה עם זאת, ה-"חמא"ס", על אף הצהרתה בדבר הפסקת ה"תהדאה", ממשיכים לשמור על מדיניות פיגועים מרוסנת על רקע הבחירות המתקרבות ל"מועצה המחוקקת" הפלסטינית ב-25 בינואר 2006.

שלה בעקבות ה"הרגעה", תוך ליכוד השורות עם ארגוני טרור סוררים שחתרו אף הם להביא להסלמה בעימות (כגון "ועדות ההתנגדות העממית" ופלגים סוררים של ה-"פת"ח").

12. יצוין, כי **סוריה ואיראן**, שתי מדינות תומכות טרור, הנתונות ללחצי הקהילה הבינלאומית, דחפו את הארגון להמשיך באסטרטגיה של טרפוד ה"הרגעה". לשתיים היה עניין משלהן להסיט את תשומת הלב לסכסוך הישראלי-פלסטיני ולהמחיש ל-ארה"ב, כי בידן יכולת לשבש את מדיניותה המזרח תיכונית (בסכסוך הישראלי-פלסטיני כמו גם בעיראק). כלי שרת נוסף במדיניות של סוריה ואיראן היה ארגון ה"חזבאללה" בלבנון, שגם במהלך שנת 2005 המשיך בניסיונותיו לשמר מתיחות מבוקרת לאורך הגבול הישראלי - לבנוני (בדגש על אזור הר דב, "חוות שבעא"), ומנע ביצועה של החלטת מועצת הביטחון 1559.

ה"חזבאללה" העביר גם סיוע לתשתיות הטרור ב"שטחים" בכסף, נשק וידע ועודד אותם להמשיך בפעולות הטרור ולהתנגד למדיניות "הרשות". במהלך השנה בוצע מספר פעמים ירי רקטות מהאזור שבשליטת ה"חזבאללה" לעבר ישראל ע"י גורמי טרור פלסטיניים בלבנון. בפעם האחרונה בוצע הירי ע"י גורמי "הג'האד העולמי" הפועלים בלבנון.

ניסיונות ה"חזבאללה" לחמם מידי פעם את הגבול הישראלי-לבנוני: ירי על מוצב ישראלי - 21 בנובמבר, בעת מתקפה לאורך הגבול בחסותה נעשה ניסיון לחטוף חיילים ישראליים (צילום: טלוויזיית "אלמנאר")

13. הכלי המרכזי שבאמצעותו חתר ה"ג'האד האסלאמי בפלסטיין" לטרפד את ה"הרגעה" היה, **טרור המתאבדים**⁵ **תחום "התמחותו" של הארגון. לאחר ירידה במספר פיגועי ההתאבדות בשנת 2004**⁶ ביצעו תשתיותיו המבצעיות של הארגון, **שהוכיחו יכולת מרשימה של הישרדות והשתקמות**, חמישה פיגועי התאבדות במהלך 2005. הפיגועים בוצעו בקרב ריכוזי אוכלוסייה של ישראלים (**תל-אביב, נתניה [פעמיים] וחדרה**) פיגוע התאבדות נוסף בוצע ליד מחסום צה"ל באזור **טול כרם**, ע"י מחבלים שהיו בדרכם לפיגוע בסופרמרקט **בראש העין**. כמו כן, סוכלו פיגועי התאבדות נוספים של הארגון **בירושלים, תל-אביב ומקומות נוספים**⁷.

זירת פיגוע ההתאבדות סמוך לשוק של חדרה, 26 באוקטובר
(צילום: ירון ברנר, ynet)

14. **פעולות ההתאבדות הקטלניות שביצע הארגון יצרו את אותה דינאמיקה המוכרת בתולדות העימות הישראלי-פלסטיני:** פיגועים רבי נפגעים בקרב אוכלוסייה ישראלית, הגבירו את פעולות הסיכול והמנע של כוחות הביטחון הישראליים (סיכולים ממוקדים, מעצרים, סגרים, תקיפות יעדי טרור מהאוויר, ירי ארטילריה לעבר אזורי שיגור הרקטות), פעולות אלו גררו תגובות של ארגוני הטרור (בעיקר ירי טילי "קסאם" לעבר היישובים הישראליים) ותגובות נגד של ישראל. לאחרונה, משגברה התופעה של ירי לעבר יישובי הנגב, ואף החלה לאיים על מתקני תשתית ישראלים באזור אשקלון, נוספה לארסנל התגובות הישראליות גם **הקמת "אזור החיץ" בצפון רצועת עזה** (בדצמבר), על מנת להרחיק את משגרי הטילים מהריסות שלושת היישובים שפוננו בעת "ההתנתקות" (ניסנית, דוגית, אלי סיני).

⁵ פרוט ראו עבודת מחקר אודות טרור המתאבדים של "מרכז המידע למודיעין ולטרור": **"טרור המתאבדים בשנות העימות הישראלי פלסטיני (בספטמבר 2000 - בדצמבר 2005)"** מה-20 בדצמבר 2005.

⁶ בשנת 2004 ביצע הארגון פיגוע התאבדות אחד בלבד (ועוד שלושה פיגועי התאבדות בשיתוף פעולה עם ארגוני טרור אחרים) ירידה ניכרת לעומת שנת 2003 (שישה פיגועי התאבדות) ו-2002 (שנת השיא, 15 פיגועי התאבדות).

⁷ פיגוע התאבדות נובף שביצע "הג'האד האסלאמי בפלסטיין" ב-19 בינואר 2006 במזנון שווארמה בתחנה המרכזית הישנה בתל-אביב בפיגוע נפצעו כ-30 איש, אחד מם קשה.

15. **תנועת ה-"חמא"ס"**, שעד שנת 2005 הובילה בכמות וב"איכות" של פיגועי הטרור, **נקטה בעקבות הסכם ה"הרגעה" מדיניות פיגועים מרוסנת** והפחיתה באופן משמעותי את מעורבותה בפיגועי הטרור, בעיקר בפיגועי ההתאבדות. **זאת בראש ובראשונה בשל הצורך שלה, בניגוד ל"ג'יהאד האסלאמי בפלסטין", להתחשב במאויי האוכלוסייה הפלסטינית** (שרובה הגדול תומכת ב"הרגעה" ובאיסוף הנשק מארגוני הטרור) **ועניינה להגיע לעמדת השפעה במערכת הפוליטית הפלסטינית**. **מדיניות זו באה לידי ביטוי בהשתתפותה בבחירות המוניציפאליות (בהן זכתה להצלחה) ובבחירות ל"מועצה המחוקקת" (25 בינואר), בהן הנחילה תבוסה ל-"פת"ח", הסובל מפיצול ומזוהה עם מחדלי "הרשות הפלסטינית" וזכתה לרוב ב"מועצה המחוקקת".**

16. **מדיניות הפיגועים המרוסנת של ה-"חמא"ס"** מצאה ביטוייה בהפחתה משמעותית במעורבותה בפיגועי התאבדות בשטח ישראל, בהם היתה בשנים הקודמות המובילה, **ובהפחתה משמעותית בפיגועי ירי בצירים ביהודה ושומרון. עם זאת לא זנחה ה-"חמא"ס" את ביצוע פיגועי הטרור: שני פיגועים בולטים שבוצעו על ידה היו פעולת ההתאבדות בבאר-שבע (היחידה שביצעה ה-"חמא"ס" מאז הסכם ה"הרגעה") וחטיפתו ורציחתו של ששון נוריאל. כמו כן נטלה ה-"חמא"ס" חלק מרכזי בסבבי ההסלמה של ירי רקטות מרצועת עזה, שהמשמעותי שבהם היה בחודש יולי, ערב "ההתנתקות" אולם מאז סבב הסלמה נוסף במהלך ספטמבר, שמסתמן כאירוע מעצב, גילתה ה-"חמא"ס" זהירות רבה בכל הנוגע לירי הרקטות בעקבות פגיעה קשה באמינותה⁸. בנוסף לכך הגישה ה-"חמא"ס" מאחורי הקלעים סיוע לפעילות הטרור של ארגונים אחרים, ובעיקר "ועדות ההתנגדות העממיות", כאמצעי לביצוע פיגועי הטרור מבלי שה-"חמא"ס" תזוהה עימם.**

17. **ובאשר למדיניות "ההתנתקות" של ישראל, פינוי היישובים (15-23 באוגוסט), הסכם העקרונות לפתיחת מעבר רפיח ולהפעלת שאר המעברים, והעברת השליטה במלאה על הרצועה לידי "הרשות הפלסטינית" (לראשונה מאז שנת 1967) כל אלו יצרו מציאות חדשה בשטח ויצרו "חלון הזדמנויות" עבור "הרשות הפלסטינית". אולם "חלון ההזדמנויות" זה לא נוצל עד כה, ובעקבות**

⁸ במהלך "עצרת ניצחון" שהתקיימה בג'באליה התפוצץ כלי רכב ובו טילי "קסאם" וגרם לנפגעים רבים בקרב המשתתפים. ה-"חמא"ס יצאה בהודעה שקרית שהטילה את האחריות על ישראל ו"הגיבה" בירי מאסיבי של רקטות לעבר ישראל. הודעתה הופרכה ע"י "הרשות הפלסטינית" והתקבלה בחוסר אמון מוחלט ע"י האוכלוסייה הפלסטינית.

"ההתנתקות" לא פסקו הפיגועים מרצועת עזה (בעיקר ירי הרקטות) זאת בראש ובראשונה משום ש"הרשות" לא הצליחה לכפות שליטתה על ארגוני הטרור והכנופיות המזוינות שיצרו ברצועה לאחר "ההתנתקות", מצב של **אנרכיה ותוהו ובוהו**.

**ההתנתקות הישראלית מרצועת עזה: "חלון הזדמנויות"
עבור "הרשות הפלסטינית" שלא נוצל
(צילום: דובר צה"ל)**

18. בחינת התפלגות הפיגועים במהלך "ההתנתקות" ולאחריה מעלה, כי **ההשפעה המרסנת של "ההתנתקות" מצאה ביטוייה בחודשים אוגוסט - נובמבר, קרי - בתקופת "ההתנתקות" ובשלושת החודשים שלאחריה. בחודשים הללו אכן ניכרה ירידה במספר הפיגועים, לעומת החודשים פברואר - יולי שבהם היה מספר אירועי הטרור בעלייה רצופה שהגיעה לשיאה בחודש יולי שקדם ל"התנתקות" אולם, פיגועי הטרור, ובעיקר פיגועי ההתאבדות הקטלניות של "הג'האד האסלאמי בפלסטין" (חדרה, נתניה, מחסום צה"ל בטול כרם) לא נתנו סיכוי ממשי לניצול "ההתנתקות" כאמצעי לביסוסה של הפסקת אש ויצירת אווירת רגועה, שתאפשר הידברות בין ישראל לפלסטינים. פיגועי הטרור יצרו דינאמיקה שלאחר שלושה חודשי רגיעה (יחסית) שוב חלה עלייה במספר הפיגועים ובמספרי הנפגעים הישראליים במהלך חודש דצמבר.**

19. בשנת 2005 ירד מפלס הטרור אולם מערכת הטרור שמנהלים הפלסטינים מאז ספטמבר 2000 לא הגיעה לסיומה, ובעידן אבו מאזן עדיין לא נוצרה מציאות חדשה ביחסי ישראל והפלסטינים. מכלול הגורמים המרסנים, שמקורם בפעילות הסיכול והמנע של כוחות הביטחון הישראליים כמו גם בהתפתחויות פנים - פלסטיניות ("ה"הרגעה") ובמדיניות הישראלית ("ההתנתקות") הביאו לירידה חדה במספר פיגועי הטרור ובכמות הנפגעים בשנת 2005. אולם מידת השפעתם של הגורמים המרסנים הייתה מוגבלת בראש ובראשונה בשל חולשתו של אבו מאזן וחולשת "הרשות הפלסטינית". סיומה של שנת 2005 עמד בסימן התחזקותם המבצעית והפוליטית של ארגוני הטרור, גלי אנרכיה גואים, הסלמה בפעולות הטרור נגד ישראל והחרפת תגובות הנגד של כוחות הביטחון הישראליים.

היקפו ואופיו של הטרור הפלסטיני בשנת 2005 בהשוואה לשנות העימות הקודמות⁹

מספר הפיגועים על סוגיהם השונים

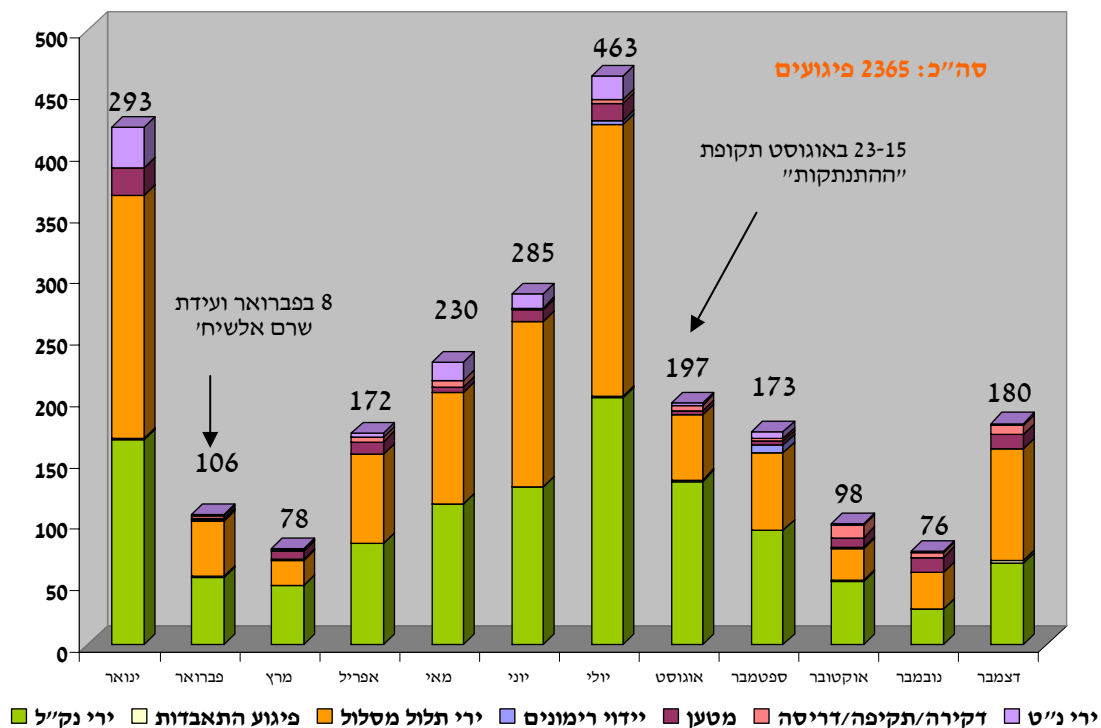
20. בשנת 2005 חלה ירידה חדה של כ-40% במספר הפיגועים, במתווים השונים, לעומת שנת 2004. ירידה זאת מהווה המשך למגמת הירידה הרצופה הנמשכת מאז שנת 2001, שנה אשר בה כמות הפיגועים הגיעה לשיאה. בהיבט הכמותי בוצעו מרבית הפיגועים ברצועת עזה וממנה. אולם הפיגועים ה"איכותיים" והקטלניים יותר (פיגועי ההתאבדות והירי לארוך הצירים) בוצעו בשומרון וביהודה.

21. בסך הכל בוצעו במהלך שנת 2005 2,365 פיגועים, רובם הגדול ברצועת עזה וממנה (1,566), ומיעוטם ביהודה ושומרון (592) ובישראל (207) מספר הפיגועים הגיע לשיאו בחודש יולי, החודש שקדם ל"התנתקות", ומאז ועד חודש נובמבר הסתמנה מגמה רצופה של ירידה במספר הפיגועים. אולם שלושה חודשים לאחר "ההתנתקות", מששקע האבק, החלה להסתמן (בחודש דצמבר) עלייה מחודשת במספר הפיגועים, הגם שעדיין מספרם היה נמוך מזה שבשלושת החודשים, אשר קדמו ל"התנתקות". מרבית הפיגועים שבוצעו בשנת 2005 היו פיגועי ירי נק"ל לאורך הצירים (כ-47%) וירי תלול מסלול, רקטות ופצצות מרגמה (כ-42%).

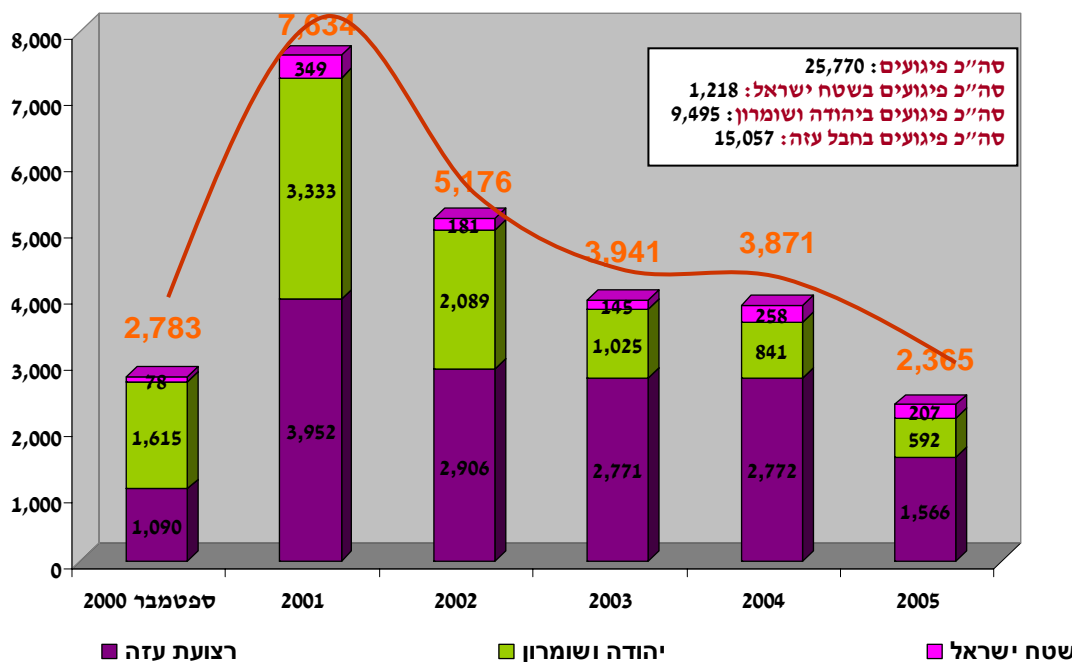
⁹ הנתונים שבפרק זה מבוססים על נתוני צה"ל שהתקבלו מחטיבת המבצעים. כמו כן, שולבו בו נתוני שירות ביטחון הכללי כפי שהופיעו באתר ראש הממשלה: <http://www.pmo.gov.il/PMO/Communication/Spokesman/sbkspoke/spokeshab020106.htm> ונתוני "מרכז המידע למודיעין ולטרור" כפי שהופיעו בלקטי המידע העיתיים המצויים באתר האינטרנט. (www.intelligence.org.il).

22. להלן התפלגות הפיגועים בחתכים השונים :-

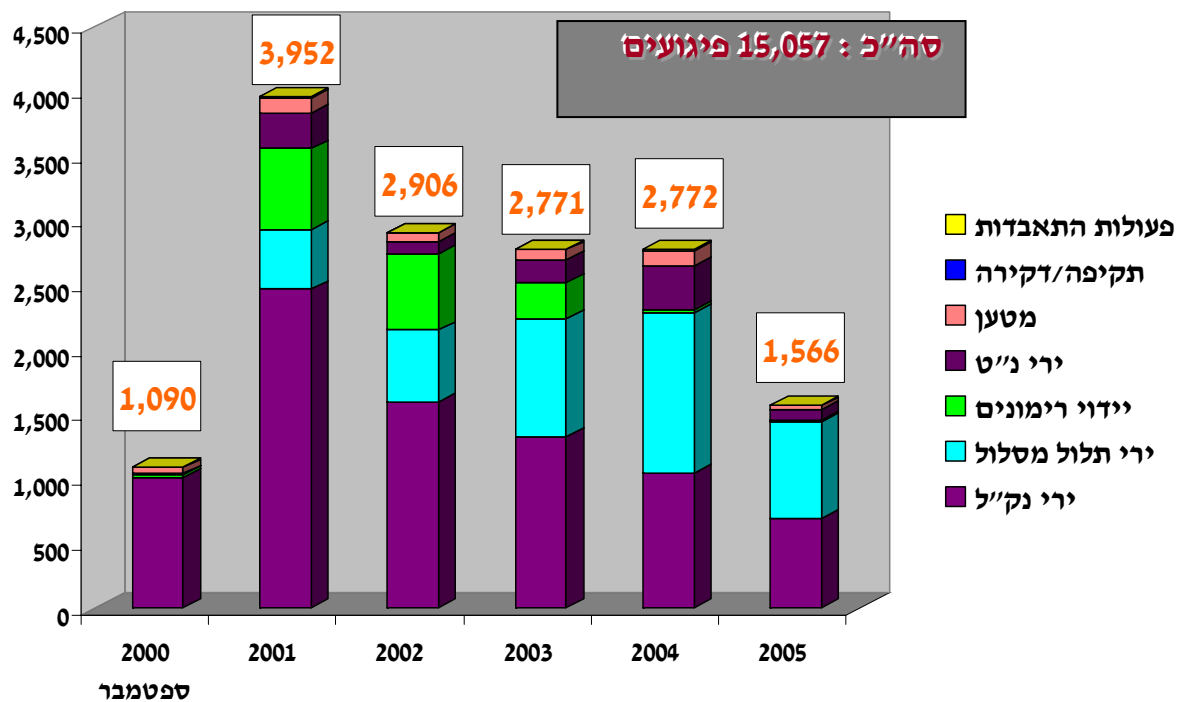
א. כמות הפיגועים על סוגיהם השונים בשנת 2005

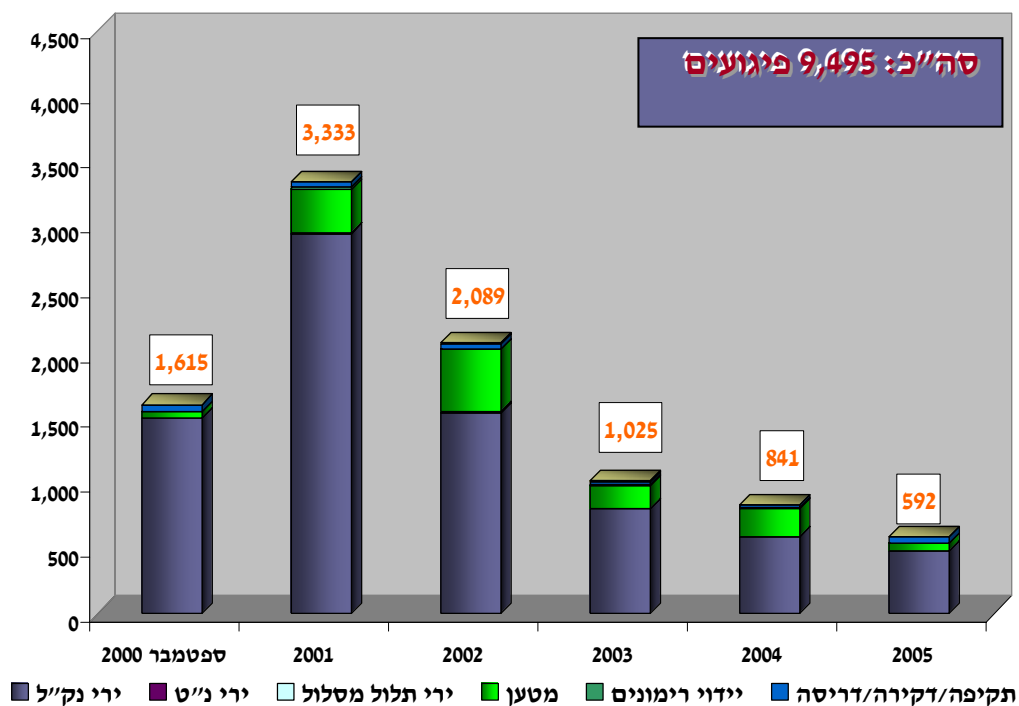
ב. התפלגות כמות הפיגועים בחתך אזורי (הגדה, הרצועה, ישראל) בשנות העימות.

ג. התפלגות כמות הפיגועים על סוגיהם השונים ברצועת עזה בשנות העימות.

ד. התפלגות הפיגועים על סוגיהם השונים ביהודה ושומרון בשנות העימות.

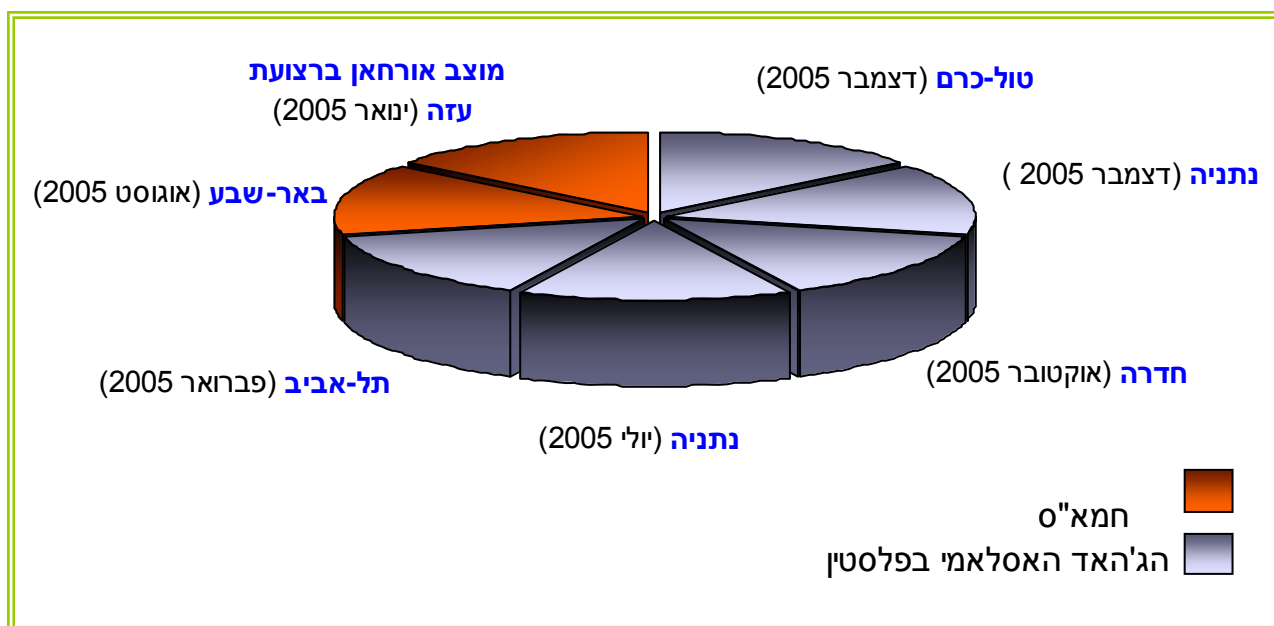
פיגועי ההתאבדות בשנת 2005

23. בשנת 2005 בוצעו שבעה פיגועי התאבדות, שגרמו ל-23 הרוגים ולכ-160 פצועים. בנוסף לכך סוכלו במהלך השנה 15 פיגועי התאבדות חלקם כפועל יוצא מפעילות כוחות הביטחון וחלקן בשל תקלות שונות של הארגונים המבצעים ("תאונות עבודה", תקלות בעת הביצוע וכו'). זוהי אפוא ירידה חדה לעומת שנת 2004 (15 פעולות התאבדות שבוצעו, 119 שסוכלו) והמשך למגמת הירידה מאז השיא של שנת 2002 (60 פעולות התאבדות, 112 סיכולים).
24. מגמת הירידה ניכרת גם במספרי הרוגים שנגרמו כתוצאה מפיגועי ההתאבדות: בשבעה פיגועי ההתאבדות, שבוצעו בשנת 2005, נהרגו 23 אנשים (רובם הגדול אזרחים), לעומת 55 הרוגים בשנת 2004, 142 בשנת 2003 ו-220 בשנת 2002. מגמת הירידה במספר הרוגים, כתוצאה מפיגועי התאבדות נמשכת גם היא מאז שנת 2002 בה הגיע מספר הרוגים לשיא.
25. "הג'האד האסלאמי בפלסטין" היה בשנת 2005 הארגון המוביל בביצוע פיגועי ההתאבדות (5 מתוך 7, כ-71%), לעומת ה-"חמא"ס" שביצעה שתי פעולות התאבדות (אחת מהן בינואר, לפני הסכם ה"הרגעה"). עם זאת, במהלך העימות כולו, נמצא עדיין ה-"חמא"ס" בראש רשימת הארגונים מבצעי פיגועי ההתאבדות (כ-40% מכלל הפעולות) ולאחריו "הג'האד האסלאמי בפלסטין" (כ-27%) וה-"פת"ח" (כ-23%). ניתן אפוא להניח, כי פוטנציאל פעולות ההתאבדות של ה-"חמא"ס" לא מומש ברובו בשנת 2005, במידה רבה כפועל יוצא ממדיניות פיגועים מרוסנת שנקטה התנועה לאחר הסכם ה"הרגעה".
26. יצוין, כי פיגועי התאבדות רבים שהיו בשלבים שונים של הכנות לא בוצעו בסופו של דבר כתוצאה מיעילות הסיכול של כוחות הביטחון הישראליים, ולא רק כתוצאה ממגבלות שהטילו על עצמם ארגוני הטרור. במהלך שנת 2005 סוכלו 15 פיגועי התאבדות לפני שהגיעו לכלל מימוש. כמו כן, נעצרו במהלך שנת 2005 ע"י שירות ביטחון הכללי ביהודה ובשומרון, 160 מחבלים שהוגדרו כמחבלים מתאבדים פוטנציאליים, רובם מ"הג'האד האסלאמי בפלסטין" (59).

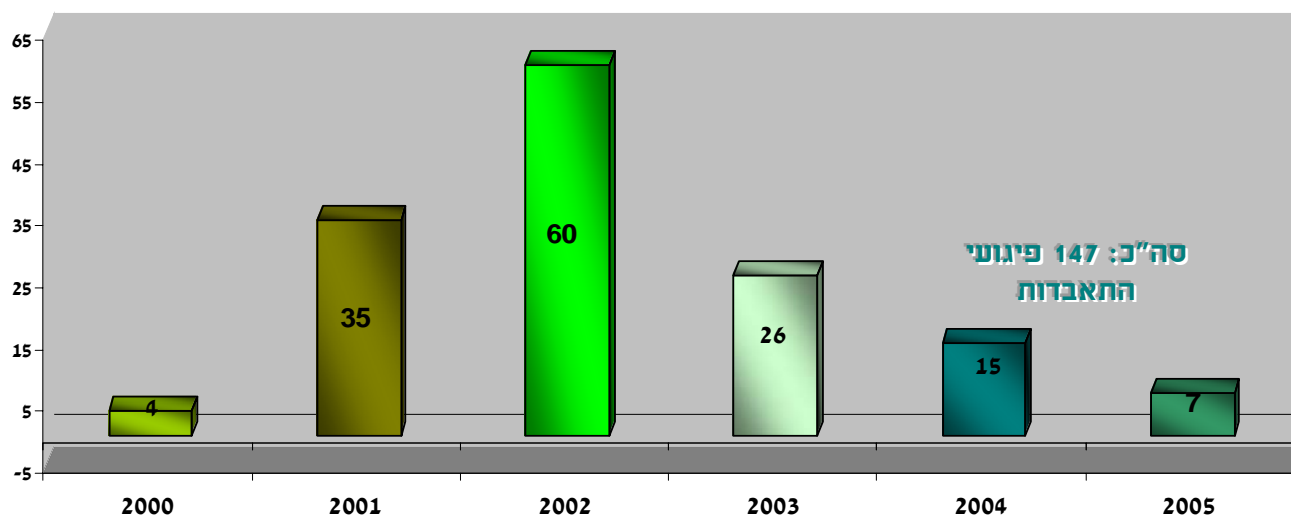
ו- "פת"ח"/"תנזים" (47) מתנועת ה-"חמא"ס נעצרו 29 מחבלים מתאבדים פוטנציאליים "בלבד"¹⁰.

27. להלן התפלגות פיגועי ההתאבדות בשנת 2005, לעומת שנות העימות הקודמות :-

א. פירוט שבעת פיגועי ההתאבדות בשנת 2005

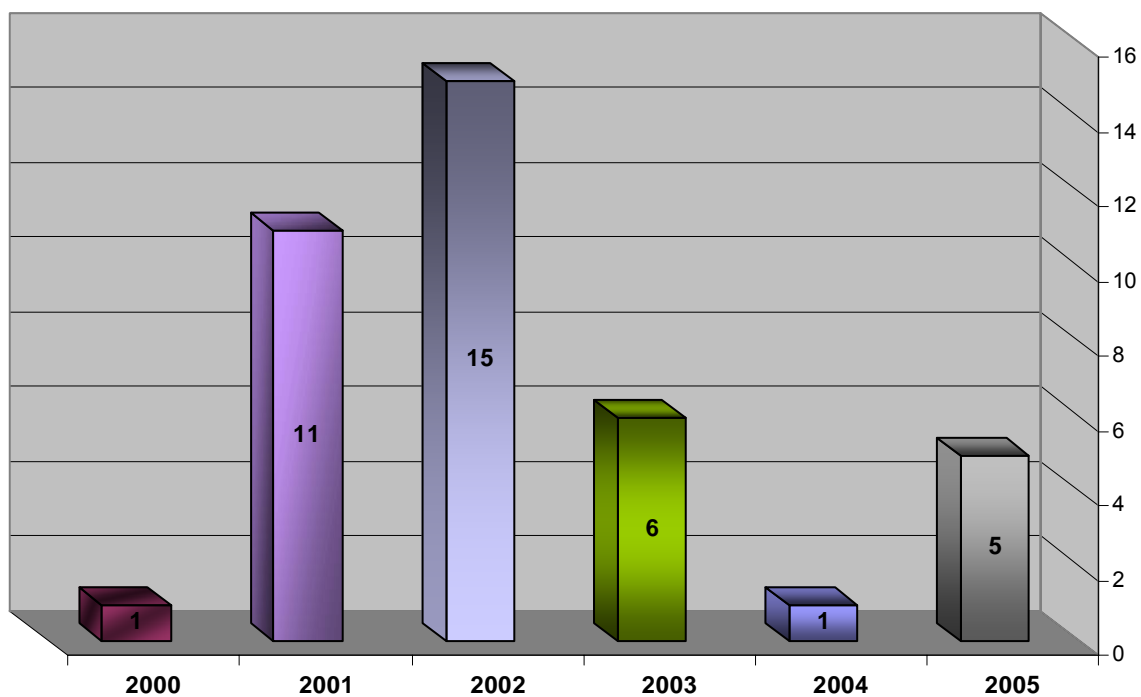

ב. פיגועי ההתאבדות בחתך שנתי

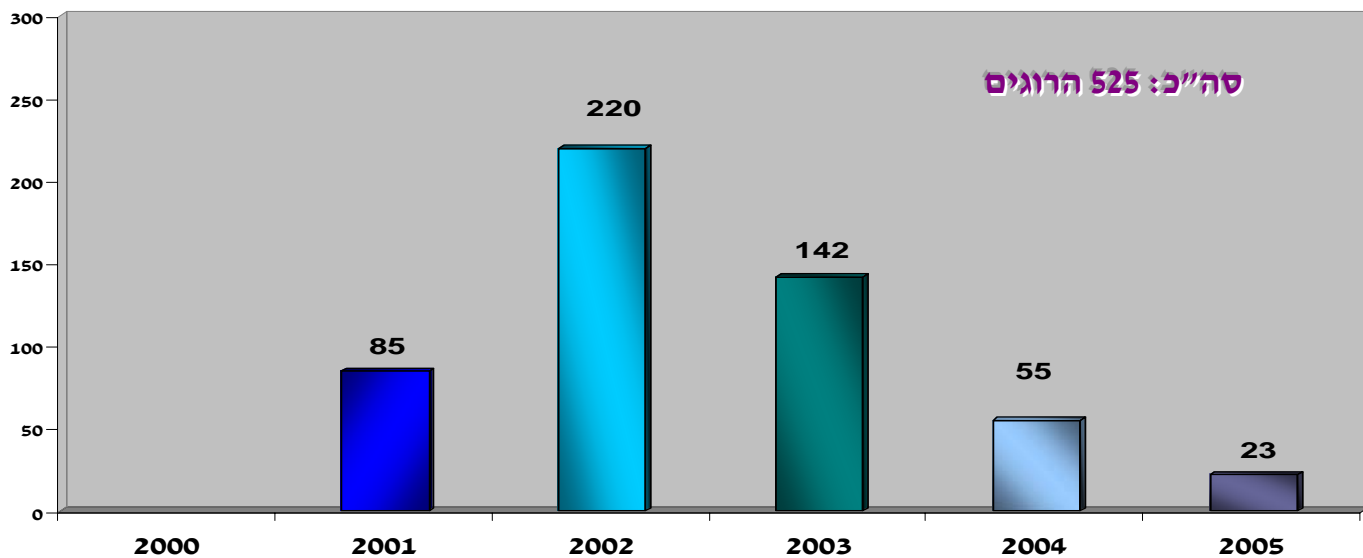

¹⁰ עפ"י נתוני שירות ביטחון הכללי.

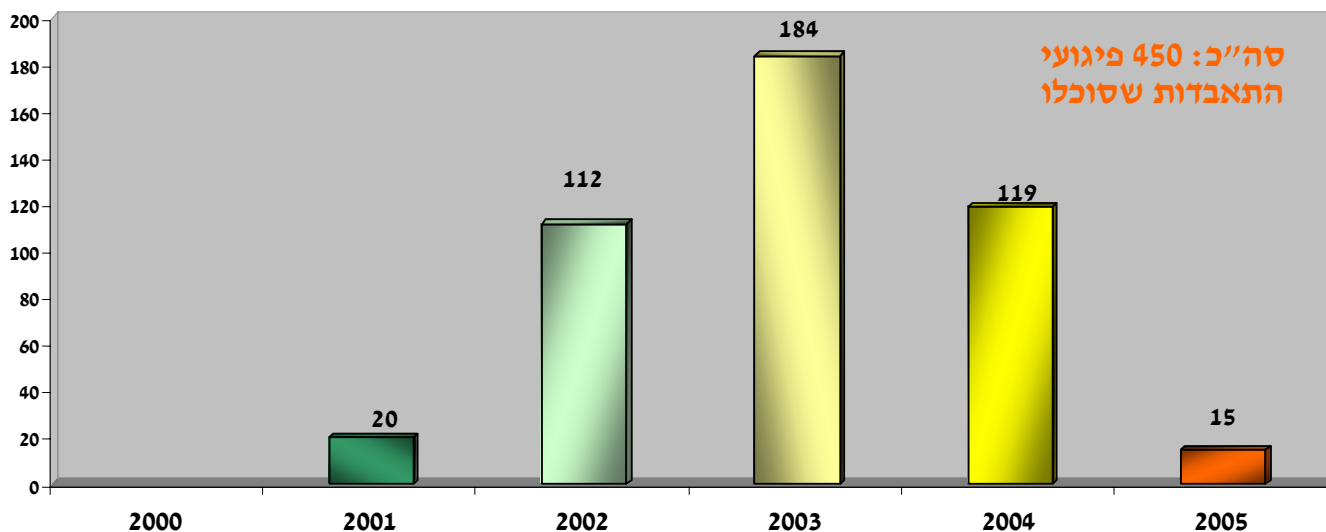
ג. פיגועי ההתאבדות של ה"ג'האד האסלאמי בפלסטין" בחתך שנתי

ד. הרוגים כתוצאה מפיגועי ההתאבדות בחתך שנתי

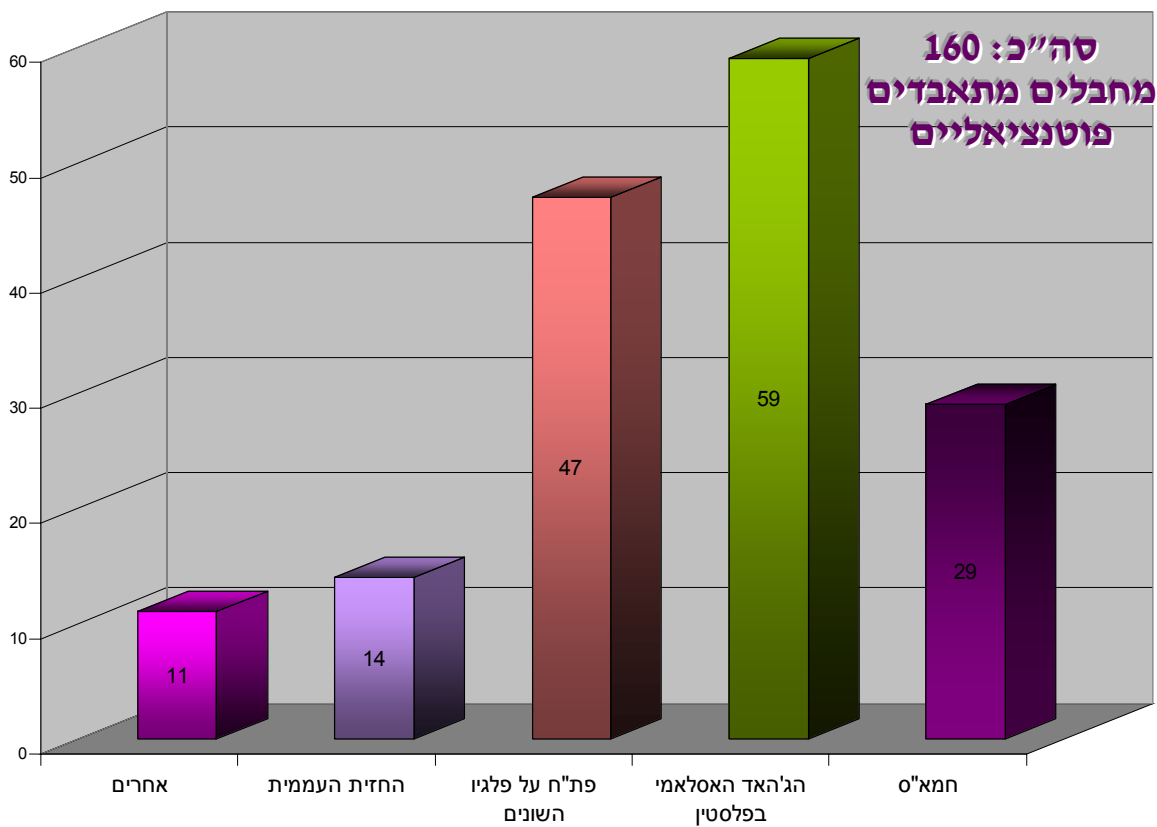
ה. סיכול פיגועי ההתאבדות בחתך שנתי¹¹

* פיגועים שסוכלו: פעולות סיכול כוחות הבטחון, "תאונות עבודה", תקלות בזמן ביצוע וכד'.

ו. מחבלים מתאבדים פוטנציאליים שנעצרו במהלך שנת 2005 ביהודה

ובשומרון, בהתפלגות ארגונית¹²

¹¹ עפ"י נתוני שירות ביטחון הכללי
¹² עפ"י נתוני שירות ביטחון הכללי

ירי מנשק תלול מסלול (רקטות "קסאם" ופצצות מרגמה)

28. הירי תלול המסלול מרצועת עזה (רקטות "קסאם" בעלות טווח של כ-9 ק"מ ופצצות מרגמה) המשיך לשמש בשנת 2005 דרך פעולה מועדפת עבור ארגוני הטרור הפועלים ברצועת עזה, למרות שכיחותם של פיגועי הירי הללו חלה השנה ירידה במספר האירועים בהשוואה לשנת 2004 (בשנת 2005 זוהו 1,059 נפילות לעומת 1,475 בשנת 2004, שהייתה שנת השיא במספר אירועי ירי תלול המסלול במהלך העימות). עוד יצוין, כי מראשית העימות ועד לשנת 2004 היה הירי תלול המסלול במגמת עלייה רצופה עד ושנת 2005 הייתה אפוא השנה הראשונה בה חלה ירידה.

29. היקף ירי המרגמות וה"קאסמים" היה מאז תחילת שנת 2005 במגמה של עלייה והוא הגיע לשיאו ביולי 2005, ערב "ההתנתקות" (221 נפילות). בחודשים הראשונים לאחר "ההתנתקות" ירד מספר מקרי הירי לרמות נמוכות יותר (כמה עשרות נפילות מידי חודש) אולם בחודש דצמבר שבה וחלה בו עלייה חדה (שנמשכת גם במחצית הראשונה של ינואר 2006) כחלק מההסלמה בעימות. לעלייה הכמותית נוסף גם ירי לעבר יישובים ומתקני תשתית שמדרום לאשקלון, מאתרים המצויים בחלקה הצפוני של הרצועה (חורבות היישובים שפנו בעת "ההתנתקות") בין מבצעי הירי בלטו תנועת ה-"חמא"ס" (עד ספטמבר, האירוע בג'באליה), פלגי ה-"פת"ח" וה"ג'האד האסלאמי בפלסטין" (שני ארגונים שנטלו מה-"חמא"ס" את ההובלה לאחר חודש ספטמבר).

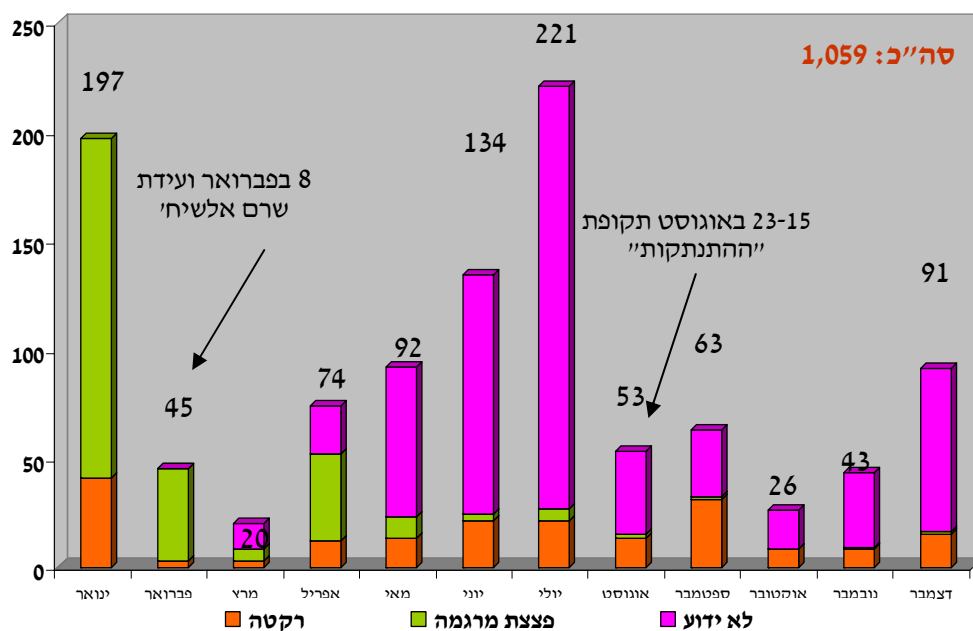
30. ארגוני הטרור רואים בירי הרקטות ופצצות המרגמה אמצעי לשיבוש שיגרת החיים של יישובי הנגב (תוך יצירת תהודה תקשורתית מרובה) ודרך פעולה באמצעותה ניתן ליצור "מאזן אימה" עם ישראל, שיאלץ אותה לרסן את פעילות הסיכול והמנע של כוחותיה (בנוסח ה"חזבאללה" בלבנון). בו בזמן הומחשו לארגוני הטרור גם השנה מגבלותיה של דרך פעולה זו:-

א. הירי תלול המסלול הנו בעל רמת קטלניות נמוכה (יחסית למתוויים אחרים של פיגועי טרור): 1,059 נפילות שזוהו במהלך שנת 2005 גרמו לחמישה הרוגים, קרי- 0.9% מכלל ההרוגים הישראלים בשנה זאת.

ב. ירי רקטות ה"קסאם" ופצצות המרגמה עורר ביקורת ציבורית רבה בקרב תושבי רצועת עזה ו"הרשות הפלסטינית", זאת הן משום שהירי גרר תגובות ישראליות אשר הפריעו לשגרת החיים של תושבי הרצועה והן משום שבחלק ניכר מאירועי הירי, בשל תקלות טכניות, נפלו הטיילים ופצצות המרגמה בקרב ריכוזי האוכלוסייה ברצועה וגרמו לה, לא אחת, לנפגעים רבים.

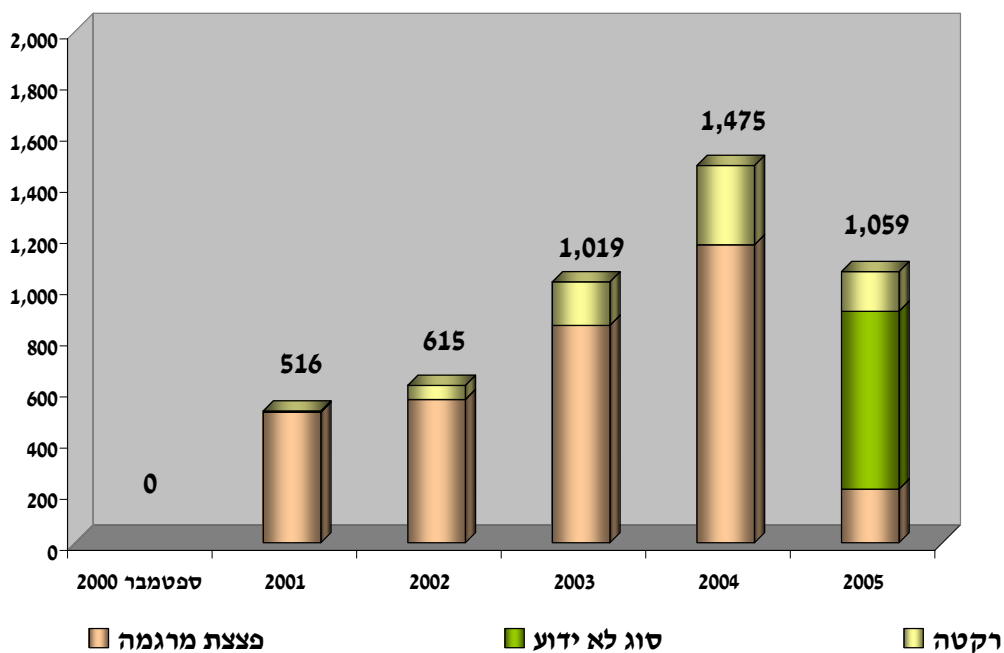
31. רצ"ב התפלגות הירי תלול המסלול בשנת 2005 (בחתך חודשי) ובתקופת העימות :-

ירי נשק תלול מסלול בשנת 2005¹³

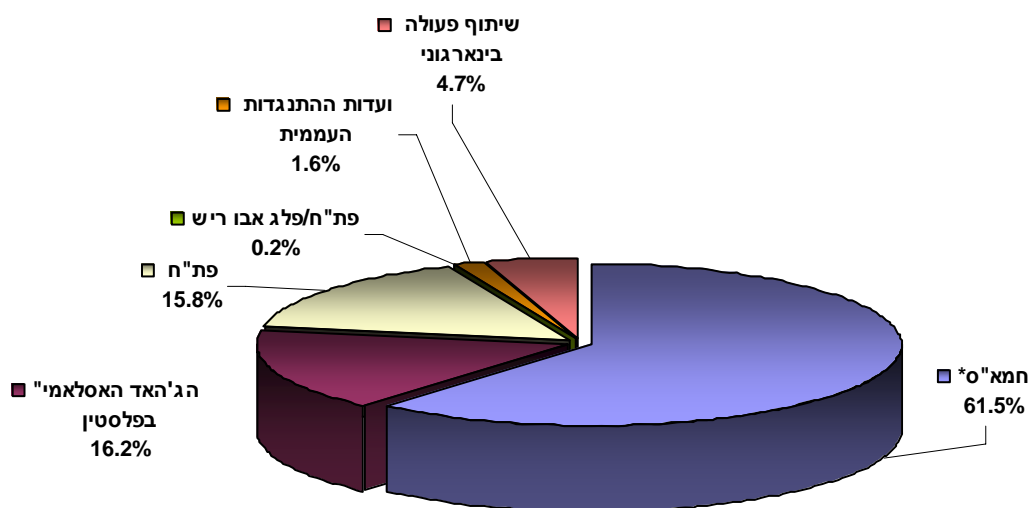

¹³ המדובר בנפילות שזוהו ע"י צה"ל. בגרף לא נכללו נפילות שלא זוהו (גם כאלה שעליהן נטלו הארגונים אחריות), שחלקן נפלו ונפילות בשטח רצועת עזה. בפועל, מספר הנפילות גבוה יותר מזה המופיע בגרף.

א. התפלגות ירי נשק תלול המסלול בחמש שנות העימות.

ב. התפלגות אירועי ירי תלול מסלול במהלך 2005 בחלוקה לארגוני טרור

* הערה: תנועת ה-"חמא"ס", שבלטה בין מבצעי הירי, שינתה מדיניותה לאחר האירוע בג'באליה (בספטמבר) שעורר נגדה ביקורת ציבורית חריפה.

קורבנות הטרור הפלסטיני בשנת 2005 בהשוואה לשנים קודמות

32. בשנת 2005, שנת ה"הרגעה" נהרגו 54 ישראלים, כתוצאה מפעולות טרור ונפצעו 484. מרבית ההרוגים (44) היו אזרחים ומיעוטם (10) אנשי כוחות הביטחון. זוהי ירידה משמעותית במספר ההרוגים בהשוואה לשנות העימות הקודמות והמשך למגמה רצופה של ירידה במספר הנפגעים, מאז שנת 2002, שבה הגיע מספר הנפגעים לשיאו (453 הרוגים וכ-2,350 פצועים). מגמת ירידה רצופה מאז שנת 2002 ניכרת גם במספר הפצועים (484 פצועים ב-2005 לעומת 925 בשנת 2004, 1,123 בשנת 2003 ו-2,349 בשנת 2002).

33. מספר ההרוגים בשנת 2005 הגיע לשיאו בחודשים יולי (8 הרוגים) ויוני (6 הרוגים), החודשיים שקדמו להינתקות במהלך חודש אוגוסט, חודש "ההתנתקות" ובמהלך חודש ספטמבר, חלה ירידה (הרוג לחודש) אולם, בחודשים אוקטובר (8 הרוגים) ודצמבר (8 הרוגים) שב ועלה מספר ההרוגים, בעיקר בשל פיגועי ההתאבדות של "הג'יהאד האסלאמי בפלסטין". מרבית ההרוגים היו כתוצאה מפיגועי התאבדות (23) ולאחריהם פיגועי ירי נק"ל (17) מהם שישה שנורו ע"י מחבל במעבר "קרני" ב-13 בינואר, במקום השלישי, בהפרש ניכר, מצוי הירי תלול המסלול (5 הרוגים).

34. במהלך העימות נהרגו 1,084 אנשים. מרבית ההרוגים נגרמו ע"י ה-"חמא"ס", האחראית למותם של כ-482 אנשים (כ-44% מכלל ההרוגים). כמחצית מההרוגים (525) נגרמו ע"י טרור המתאבדים שגם בו מילאה ה-"חמא"ס" תפקיד מוביל במהלך העימות (הגם שב-2005, מאז הסכם ה"הרגעה", היא "הורידה פרופיל" וביצעה פיגוע התאבדות אחד בלבד).

נפגעי טרור יהודי

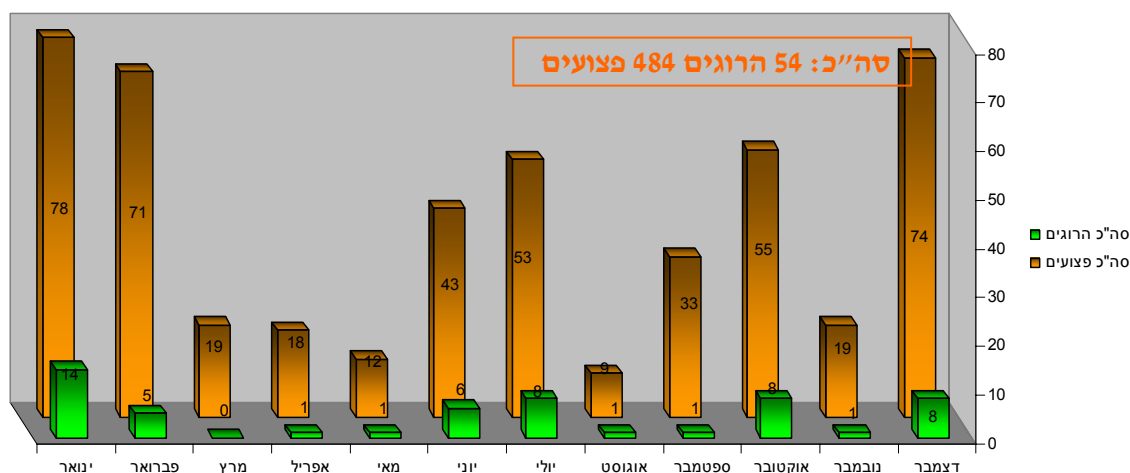
35. בצד 54 הרוגי הטרור הפלסטיני ניתן לציין, כי באוגוסט 2005, בתקופת "ההתנתקות", בוצעו שני פיגועי ירי ע"י טרוריסטים יהודיים:-

א. ב-4 באוגוסט ביצע עדן נתן זאדה, חייל (עריק) צה"ל פיגוע ירי באוטובוס בשפרעם עיר בה מתגוררים דרוזים, נוצרים ומוסלמים, כתוצאה מכך נהרגו ארבעה תושבים מקומיים .

ב. ב-17 באוגוסט ביצע תושב שילה פיגוע ירי בשילה לעבר פועלים פלסטינים שהסיע. בפיגוע נהרגו ארבעה פלסטינים.

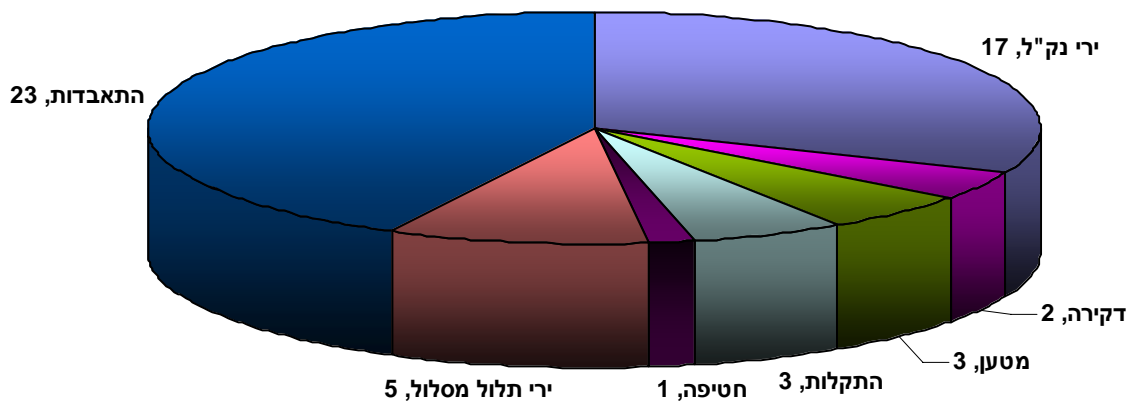
36. להלן התפלגות הנפגעים הישראליים :

א. הרוגים ופצועים בשנת 2005.

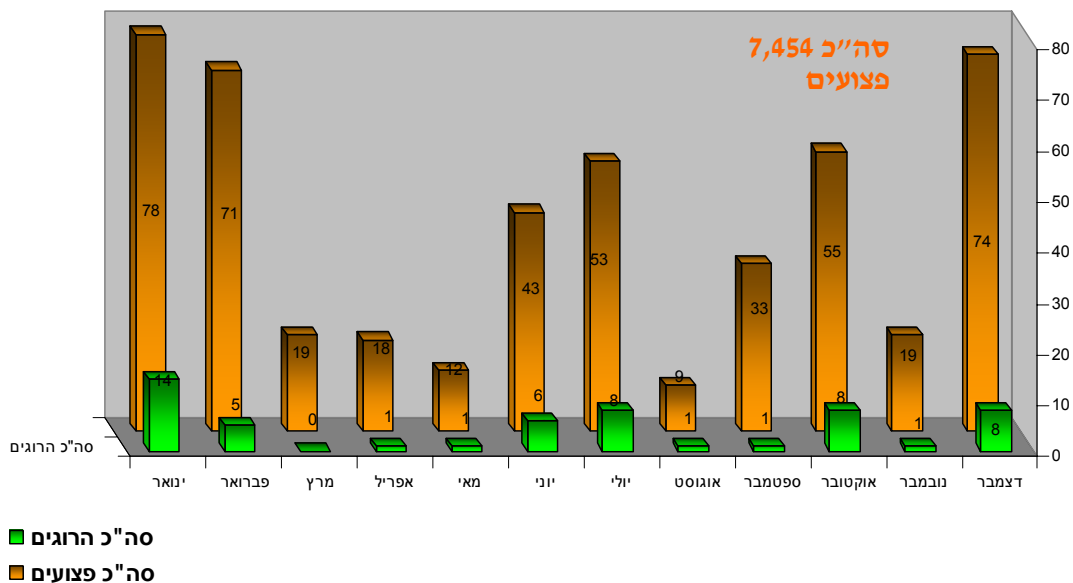

ב. התפלגות ההרוגים בישראל עפ"י סוגי הפיגועים השונים בשנת 2005.

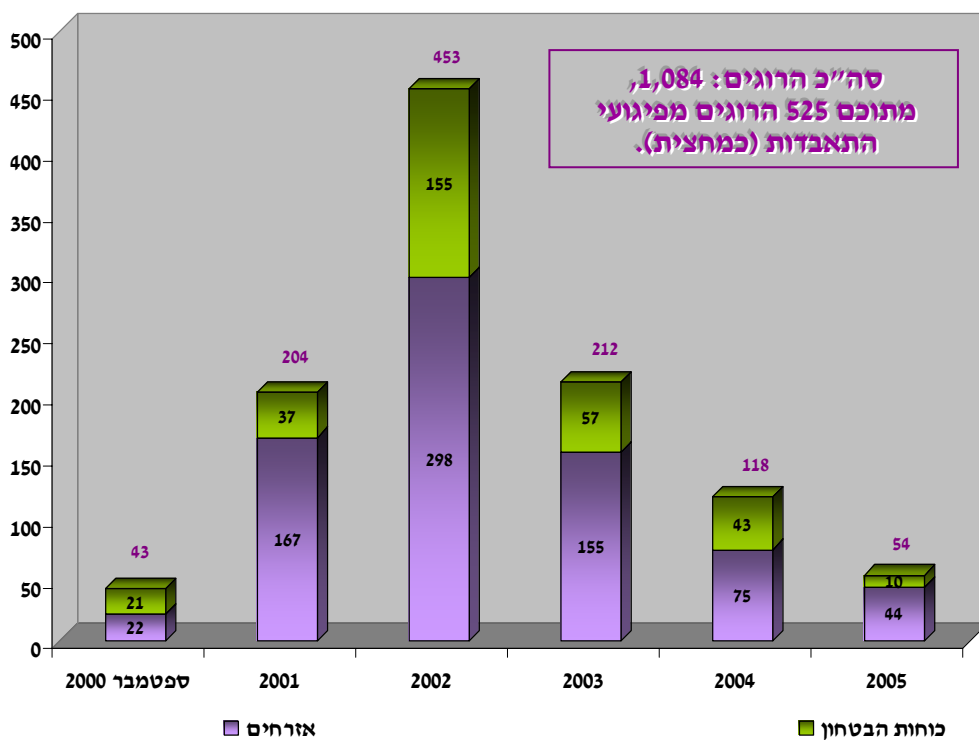
סה"כ 54 הרוגים

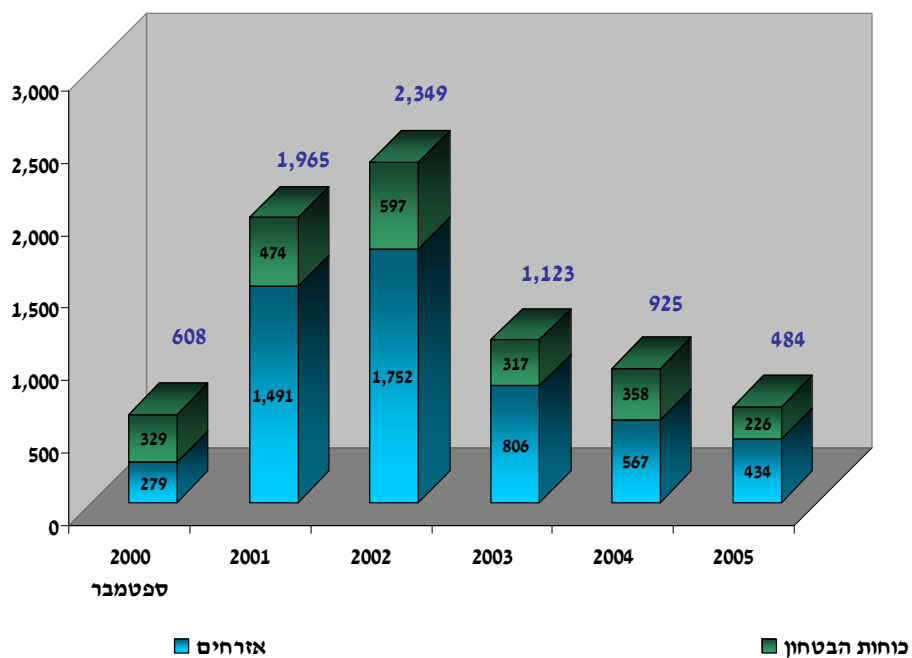
ג. מספר ההרוגים והפצועים בשנת 2005.

ד. התפלגות ההרוגים בחמש שנות העימות.

ה. התפלגות הפצועים בחמש שנות העימות.

* המספרים כוללים גם פצועים קל ונפגעי הלם.

מאפייני פעילותם של ארגוני הטרור המובילים

תנועת ה-"חמא"ס"

37. בפועל יוצא מהסכם ה"הרגעה" אימצה לעצמה תנועת ה-"חמא"ס" מדיניות פיגועים מרוסנת יותר מאשר בשנות העימות הקודמות. הריסון היחסי שכפתה על עצמה תנועת ה-"חמא"ס" נבע גם מהצורך להתחשב בהלכי הרוח של הציבור הפלסטיני, על רקע השתתפותה בבחירות המוניציפאליות (בהן זכתה להישגים נאים) וכוונתה להשתתף בבחירות ל"מועצה המחוקקת" (25 בינואר 2006) עם זאת, המשיכה ה-"חמא"ס" לבצע פיגועים וכמו כן סייעה מאחורי הקלעים לארגוני הטרור "הסוררים" כחלק ממדיניותה שלא לקשור עצמה ישירות עם הטרור ובו בזמן לסייע לשימור רמת טרור מסוימת נגד ישראל.

38. כפועל יוצא מכך, תנועת ה-"חמא"ס", שבשנים הקודמות הייתה המובילה בביצוע פיגועי ההתאבדות, ביצעה בשנת 2005 שני פיגועי התאבדות "בלבד" הראשון בוצע לפני הסכם ה"הרגעה" במוצב צה"ל "אורחאן" שברצועת עזה (בינואר 2005) והשני בתחנה המרכזית בבאר-שבע (באוגוסט). הפעולה בבאר-שבע בה נפצעו כ-40 אזרחים, בוצעה ע"י תשתית ה"חמא"ס" בדיהריה שבדרום הר חברון, אולם, ה-"חמא"ס" נמנעה מליטול אחריות פומבית עליה כדי לשמור על מחויבותה הפומבית, לכאורה, ל"הרגעה" פיגוע בולט נוסף שביצעה ה-"חמא"ס" בתקופת ה"הרגעה", הייתה חטיפתו ורציחתו של ששון נוריאל, תושב פסגת זאב שבוצע ע"י פעילי תנועת ה-"חמא"ס" בראמאללה (21 בספטמבר) במקרה זה נטלה ה-"חמא"ס" אחריות פומבית על הפיגוע, כחלק מתפיסתה את פיגועי החטיפה כ"לגיטימיים" גם בתקופת ה"הרגעה" (לשם קידום שחרורם של טרוריסטים האסורים בישראל).

חטיפה ורצח ע"י ה"חמא"ס" נוריאל ששון ז"ל כפות בידי חוטפיו
(המקור: אתר האינטרנט של "גדודי עז אלדין אלקסאם")

39. תנועת ה-"חמא"ס" נטלה בתקופת ה"הרגעה" חלק מרכזי בירי הרקטות ופצצות המרגמה לעבר יישובי הנגב המערבי, כולל בתקופה שלאחר "ההתנתקות". הריסון שנטלה על עצמה ה-"חמא"ס" במתווה פיגועים זה - שעדיין נמשך - החל לאחר ביקורת ציבורית חריפה שהופנתה כלפי ה-"חמא"ס" לאחר תקלה טכנית שהביאה לפיצוץ משאית ובה טילי "קסאם", בעת "עצרת ניצחון" של ה-"חמא"ס" בג'באליה (23 בספטמבר). כתוצאה מהפיצוץ, נהרגו 19 פלסטינים ונפצעו כ-80 "הרשות הפלסטינית" האשימה את ה-"חמא"ס" בפומבי באחריות לפיצוץ. תנועת ה-"חמא"ס" יצאה בהודעה שקרית שהטילה את האחריות על ישראל ואף ירתה "בתגובה" עשרות רקטות לעבר שדרות ויישובים נוספים בנגב המערבי. הדבר עורר, כאמור, ביקורת ציבורית חריפה והניע את ה-"חמא"ס" לשנות את מדיניות הירי שלה מהרצועה.

40. מעבר לפעולות הטרור הייתה תנועת ה-"חמא"ס" מעורבת מאחורי הקלעים בסיוע לארגוני טרור אחרים, לבצע פיגועים "איכותיים" תוך מאמץ להסתיר את הסיוע. כך למשל סייעה ה-"חמא"ס" ל-"פת"ח"/"גדודי חללי אלאקצא" בהכנת גרביוני נפץ, שנועדו לשמש את המחבלת המתאבדת ופאא' בס, שנעצרה במחסום "ארז" (ביוני) והתכוונה לבצע פיגוע התאבדות בבית חולים בישראל. ה-"חמא"ס" סייעה גם ל"וועדות ההתנגדות העממית" ארגון טרור ברצועת עזה שפעל במהלך תקופת ה"הרגעה" כמעין זרוע מבצעית של ה-"חמא"ס". הסיוע של ה-"חמא"ס" נוצל גם ל"סגירת חשבונות" במישור הפנים פלסטיני:

דוגמא בולטת הייתה ההתנקשות במוסא ערפאת (7 בספטמבר) ע"י פעילים מבצעיים של "וועדות ההתנגדות" בסיוע ה-"חמא"ס" ויתכן גם בהנחייתה.

מוסא ערפאת: רצח פוליטי מתוכנן ומאורגן ע"י "וועדות ההתנגדות העממית" בסיוע (וייתכן גם בהנחיית) ה-"חמא"ס" ("אלעלם", 13 באוקטובר 2005)

"הג'האד האסלאמי בפלסטין"

41. לאחר ירידה בשנת 2004, חלה בשנת 2005 עלייה ניכרת בהיקף פיגועי ההתאבדות של "הג'האד האסלאמי בפלסטין" באכוונת מפקדתו שבדמשק, ובסיוע מדיני, מבצעי וכספי של איראן וסוריה. ארגון זה, ביצע במהלך 2005, פעולות התאבדות רבות נפגעים במגמה להביא להסלמה בעימות הישראלי-פלסטיני ולמצב עצמו כארגון הטרור המוביל במאבק נגד ישראל.

42. ואכן, בעוד שעד שנת 2005 עמדה תנועת ה-"חמא"ס" בראש ארגוני הטרור מבצעי פעולות ההתאבדות, הפך במהלך שנה זאת "הג'האד האסלאמי בפלסטין" לארגון הטרור המוביל בביצוע פעולות התאבדות. במהלך שנת 2005 ביצע הארגון חמש פעולות התאבדות קטלניות, ארבע מהם במרכזי אוכלוסיה בשטח ישראל, לעומת שתי פעולות התאבדות, שבוצעו בשנה זאת ע"י ה-"חמא"ס" בחמשת

הפעולות הללו שבוצעו ב-ת"א, נתניה (שניים), חדרה וליד מחסום צה"ל באזור טול כרם (מחבלים שהיו בדרכם לראש העין). נהרגו 23 ישראלים (כ-37% מכלל ההרוגים השנה) ונפצעו כ-160 (כ-33% מכלל הפצועים השנה).

43. הפיגועים הללו אוכוונו ע"י התשתיות המבצעיות של "הג'האד האסלאמי בפלסטיין" בשומרון, בטול כרם ובגנין, אשר עלה בידן לשרוד ולהשתקם גם לאחר פעילות סיכול אינטנסיבית של כוחות הביטחון הישראליים. בפרט ראוייה לציון תשתית הארגון בטול כרם, שהנה המסוכנת ביותר ביהודה ושומרון, אשר מתפקדת כמפקדה מבצעית ראשית עבור רוב תשתיות "הג'האד האסלאמי בפלסטיין" ביהודה ושומרון.

44. "הרשות הפלסטינית", שפעולות ההתאבדות הקטלניות המאוכוונות מדמשק נועדו לפגוע במדיניותה ובאינטרסים של כלל הציבור הפלסטיני, לא נקטה בפעולות אפקטיביות על מנת לשים קץ למדיניות הטרור של "הג'האד האסלאמי בפלסטיין" ואיראן וסוריה העומדות מאחוריו. כאשר ביצעה "הרשות" החל מליל 5-6 בדצמבר שורת מעצרים (למעלה מ-50) לאחר פעולת התאבדות (השניה) בנתניה, היה זה מעט מידי ומאוחר מידי. המעצרים כוונו נגד פעילים זוטרים שלא היו קשורים לפעולות ההתאבדות בנתניה, ובמרוצת הזמן חלקם אף שוחרר מהמעצר (כמקובל) ע"י "הרשות הפלסטינית".

אנשי כוחות הביטחון של "הרשות הפלסטינית" בעת מעצר פעיל מ"הג'האד האסלאמי בפלסטיין, במסגרת מסע מעצרים לאחר הפיגוע בנתניה. מעט מידי, ומאוחר מידי.
(צילום: טלוויזיית "אלג'זירה", 8 בדצמבר).

45. יצוין, כי במהלך ה"הרגעה" הועבר מידע ע"י הצד הישראלי למנגנוני הביטחון של "הרשות" על פעילותם של מרבית, פעילי "הג'האד האסלאמי בפלסטיין" בטול כרם (עיר הנמצאת בשליטת ה"רשות") אולם מנגנוני הביטחון של "הרשות" לא עשו דבר להפסקת פעילותם של המבוקשים מבעוד מועד. בכמה מהמקרים אף שחררו פעילים מבצעיים לאחר תקופת מעצר קצרה. כך למשל שחררה ה"רשות" ב-10 ביוני שלושה פעילי "ג'האד אסלאמי בפלסטיין" מאזור טול כרם, שנעצרו על ידם בעקבות פעולות ההתאבדות ב-ת"א (פברואר) בעקבות לחץ שהפעיל הארגון על ה"רשות". לאחר שחרורם עצר צה"ל ב-14 ביוני את אחד מהם, **צדיק עודה**, באזור שכס. בחקירתו ב-שב"כ הוא הודה, כי ביקש מראשי ארגונו בשם לקבל לידי אמצעי לחימה לשם ביצוע פיגוע במחסום צה"ל באזור טול כרם¹⁴.

46. בהיעדר נכונות מצד "הרשות" לסייע בסיכול פעולות הטרור של "הג'האד האסלאמי בפלסטיין" נשאו כוחות הביטחון הישראליים (צה"ל, שירות ביטחון הכללי, משטרה) לבדם בעול של המאבק לסיכול פעולות הטרור של "הג'האד האסלאמי בפלסטיין". במהלך שנת 2005 עלה בידי כוחות הביטחון הישראליים לחשוף מספר רב של התארגנויות בשומרון, ביהודה וברצועת עזה. חלקן היו בשלבים מתקדמים של תכנון פיגועים, כולל פעולות התאבדות בשטח ישראל. בין השאר סוכלו תכנונים לבצע פעולות התאבדות בירושלים (פיגוע התאבדות כפול, ביוני 2005), ב-ת"א (פעולת התאבדות משולשת) ובתחנת אוטובוס בגוש עציון.

¹⁴ עפ"י נתוני שירות ביטחון הכללי

"פת"ח" על פלגיו השונים

47. "פת"ח"/"גדודי חללי אלאקצא" (על פלגיו השונים) לא ביצע במהלך שנת 2005 פיגועי התאבדות או פעולות ראוה. עם זאת, נעצרו במהלך השנה 47 מחבלים חברי הארגון שהוגדרו ע"י שירות ביטחון כללי כמחבלים מתאבדים פוטנציאליים. כמו כן, סוכל לפחות פיגוע התאבדות אחד של הארגון בעת ביצועו כאשר ופא' סמיר אבראהים בס, המשתייכת ל-"פת"ח"/"גדודי חללי אלאקצא, אשר שוגרה ע"י פעילי הארגון לביצוע פיגוע התאבדות בבית חולים בישראל ונתפסה במעבר "ארז" (20 ביוני).

המחבלת המתאבדת פושטת את בגדיה במחסום ומנסה להפעיל גרביוני נפץ שלבשה. (באדיבות ערוץ 10)

48. פעילות פלגי הארגון השונים התמקדה בעיקר בירי רקטות ופצצות מרגמה מרצועת עזה, הגם שהארגון לא מילא בתחום זה תפקיד מוביל (מההיבט הכמותי מרבית פעולות הירי עד לחודש ספטמבר בוצעו ע"י תנועת ה-"חמא"ס" כשלאחריה "הג'יהאד האסלאמי בפלסטין"). עם זאת, לאחר חודש ספטמבר 2005, משריסן ה-"חמא"ס" את מדיניות הירי שלו, עלה חלקם של היחסי של פלגי ה-"פת"ח" השונים בביצוע פיגועי הירי תלול המסלול, והם נעזרו לשם כך באמצעי לחימה שקיבלו מ"הג'יהאד האסלאמי בפלסטין" ומה-"חמא"ס". מתווה פעילות נוסף בו בלט חלקם של "פת"ח"/"גדודי חללי אלאקצא" היה ירי מנשק

קל לאורך צירי התנועה, בעיקר ביהודה ושומרון. יצוין, כי מתווה הפעולה של ירי נשק קל גרם במהלך 2005 לנפגעים ישראלים רבים (17 הרוגים מתוך 54 הרוגים). יצוין, כי מאז "ההתנתקות", בלטה גם מעורבותם של פעילי "פת"ח" בהנחת מטענים לאורך גדר המערכת, החוצצת בין ישראל לרצועה (ציר "הוברס").

"ועדות ההתנגדות העממית"

49. פעילות הטרור של "ועדות ההתנגדות העממית" התמקדה בשנת 2005 בעיקר בירי נשק תלול מסלול מרצועת עזה לעבר יישובי הנגב (הגם שהיא לא מילאה תפקיד מוביל בתחום זה) ובמאמצים (שסוכלו) להוציא אל הפועל פיגועים בעורף ישראל דרך סיני (ציר ה-"ח").

50. במהלך השנה סוכלו כמה ניסיונות של הארגון להעתקת הטרור מעזה לגדה המערבית. חוליה של שלושה מפעילי הארגון נעצרה (5 באוקטובר) בסמוך למצפה רמון, בעת שהייתה בדרכה מרצועת עזה לג'נין על מנת לחבור לתשתיות הטרור בעיר ולהעביר לגדה ידע טכני לייצור רקטות ומטעני חבלה. הארגון סייע גם לארגונים נוספים בהוצאה לפועל של פיגועים כמו למשל פיגוע במעבר "קרני" (בינואר) שבוצע ע"י פעילי "ועדות ההתנגדות העממית" יחד עם "חמא"ס" וארגון "פת"ח"/"גדודי חללי אלאקצא".

"אלקאעדה"

51. מאפיין נוסף בשנת 2005 הוא פעילות של ארגון "אלקאעדה" או פלגים התומכים בו במדינות הגובלות בישראל כאשר חלק מהפיגועים שביצע הארגון כוונו נגד ישראל במסגרת זו יצוינו :-

- א. **ב-23 ביולי, 2005**, שלושה פיגועים מתוזמנים בבתי מלון בשרם אלשיח', בדרום חצי האי סיני הפיגוע בוצע באמצעות פיצוץ שתי מכוניות תופת ומזוודת נפץ בסמוך לאתרי תיירות עיקריים, בתי מלון ובתי קפה בפיגוע נהרגו כ-88 בני אדם ונפצעו למעלה מ-200. בין ההרוגים כ-10 תיירים ממדינות המפרץ הפרסי ומדינות אירופה, יתר ההרוגים הינם מצריים.
- ב. **בבוקר ה-19 באוגוסט** נורו מעקבה שלושה טילי קטיושה לעבר העיר אילת ולעבר מפרץ עקבה אחד מהטילים נחת בסמוך לשדה התעופה באילת. שניים נוספים, שכוונו לעבר כלי שיט אמריקני במפרץ עקבה, החטיאו מטרתם. אחד מהטילים פגע בחיילים ירדניים, אחד מהם נהרג והשני נפצע. גוף המתקרא "אלקאעדה" בסוריה ובמצרים- גדודי החלל עבדאללה עזאם" נטל את האחריות לפיגוע.
- ג. **ב-9 בנובמבר**: סדרת פיגועים משולבים ומתוזמנים התבצעו בשלושה בתי מלון בעמאן בירת בירדן. כתוצאה מהפיגועים נהרגו כ-67 בני אדם וכ-200 נפצעו ארגונו של אבו מצעב אלזרקאוי (שלוחת "אלקאעדה" בעראק), נטל אחריות על שלושת פעולות ההתאבדות הללו. הפעולות בוצעו ע"י שלושה מחבלים מתאבדים, שהגיעו מעיראק, ומחבלת מתאבדת (אשתו של אחד מהם) שלא הצליחה לפוצץ עצמה בשל כשל טכני ונעצרה ע"י כוחות הביטחון הירדניים.
- ד. **בליל ה-27-28 בדצמבר**, נורו משטח לבנון לעבר ישובי הצפון מספר רקטות 107 מ"מ (קרוב לעשר). הירי בוצע במקביל משני מוקדים בגזרה המרכזית והמערבית של דרום לבנון: מהגזרה המרכזית (אזור הכפר אלעדיסה) נורו מספר רקטות לעבר קריית שמונה. מהגזרה המערבית נורו מספר רקטות שנפלו באזור העיירה שלומי ובקרבת ישובים נוספים לאורך הגבול יום לאחר מכן פרסם ארגונו של אבו מצעב אלזרקאוי נטילת אחריות על הפיגוע (אתר האינטרנט alsaha.fares.net). בהודעה, שהייתה בעלת סממנים אנטישמיים, הודיע הארגון כי שיגר עשרה טילים לעבר מטרות בצפון "המדינה היהודית".

ניצול תקופה ה"הרגעה" לשיפור היכולות המבצעיות של ארגוני הטרור

מאמצי ארגוני הטרור להעתקת יכולות ייצור הנשק תלול המסלול לגדה

52. במהלך שנת 2005, וביתר שאת מאז תום מבצע "ההתנתקות", עשו ארגוני הטרור מאמצים להעתיק לגדה, בפרט לשומרון, את יכולות הייצור והשיגור של הרקטות תלול המסלול המיוצרות ברצועה. זאת, כפועל יוצא מהאסטרטגיה של ארגוני הטרור, ובמרכזם ה-"חמא"ס", שגובשה בעת "ההתנתקות", המכוונת לבנות יכולת שיגור רקטות מהגדה שתהווה את ה"נשק האסטרטגי" המוביל בשלב הבא בעימות.

53. תפיסה זאת גובשה ע"י ארגוני הטרור כמענה לאילוצים מבצעיים, שעיקרם קשיים בבצוע פעולות ההתאבדות בשל הקמת גדר הביטחון בשומרון¹⁵, ופעולות הסיכול האינטנסיביות של כוחות הביטחון הישראליים. לכך נוספו שיקולים פנים - פלסטיניים, שעיקרם התחשבות בשאיפת אוכלוסיית הרצועה לחזור לחיים נורמאליים שלאחר שחרורה מה"כיבוש" הישראלי לעומת לגיטימציה להמשך המאבק בגדה ה"כבושה". מעבר לכך, דומה, כי ארגוני הטרור המעודדים מ"הצלחתם" לשבש את שיגרת החיים של יישובי הנגב המערבי מקווים באמצעות העתקת היכולות לגדה ליצור "מאזן אימה" עם ישראל, בנוסח ה"חזבאללה" בלבנון.

54. ביטוי מעשי למאמץ זה ניתן למצוא בחשיפה של כשמונה תשתיות של הארגונים השונים, בעיקר באזורי שכס וג'נין, אשר עסקו בבניית יכולות לייצור נשק תלול מסלול. כמחצית מהתשתיות הללו השתייכו ל-"חמא"ס" וכמחציתם לתשתיות משותפות של "הג'האד האסלאמי בפלסטין" ו-"פת"ח"/"תנזים" התשתיות שנחשפו היו בשלבים שונים של בניית היכולות הן הגיעו התשתיות לשלבים

¹⁵ ראה לקטי מידע מה-13 וה-17 בספטמבר 2005 אודות מחקרים שנעשו בתקופת ההינתקות על ידי "מרכז המחקרים אל מסתקבל" המזוהה עם ה-"חמא"ס". בנייתוחים המופיעים במחקרים הללו נקבע, כי טילי ה"יקסאם" יהיו "הנשק האסטרטגי" בשלב הבא של העימות משום שפעולות ההתאבדות לאחר בניית גדר הביטחון "הפכו לקשות יותר".

מתקדמים, עד כדי ביצוע שיגורים ניסיוניים של רקטות לעבר יישובים
ישראליים¹⁶.

55. להלן **דוגמאות** לתשתיות שנחשפו, אשר עסקו בייצור נשק תלול מסלול¹⁷:-

א. **חשיפת מעבדת חבלה בשכם (בדצמבר 2005):** בליל ה-14-15 בדצמבר
נחשפה ע"י צה"ל מעבדת חבלה בשכם, בביתו של **סאמח סמיר סעיד עיאד**,
פעיל "חמא"ס", ששימש כסייענו של **אמג'ד מחמד רשיד חנאוי**, פעיל
מבצעי בכיר של ה-"חמא"ס", שנהרג ע"י צה"ל. המעבדה כללה **רקטת**
"**קסאם**" **ריקה** ואמצעי חבלה למיניהם: חגורת נפץ מוכנה להפעלה, 60
ק"ג חומר נפץ, מערכות אלקטרוניות להפעלת מטענים, מטען חבלה קטן
וחומרי גלם להכנת חומרי נפץ. המעבדה פוצצה ע"י חבלני צה"ל

טיל ה"קסאם" שנמצא
במעבדה (צילום: דובר צה"ל)

תכולת מעבדת החבלה שהתגלתה
בשכם (צילום: דובר צה"ל)

ב. **חשיפת תשתית "הג'האד האסלאמי בפלסטין" ו-"פת"ח"/"תנזים"**
בכפר יאמון מצפון מערב לג'נין (ביולי 2005): שני ראשי תשתית זאת, וראד
עבארה ואבראהים עבארה, אשר עסקו בבניית יכולות שיגור של נשק
תלול מסלול נהרגו ע"י כוחות הביטחון הישראליים. השניים פעלו למימוש
יכולות הירי שלהם לעבר יישובים ישראליים בעמק יזרעאל. התשתית
בראשה עמדו קבלה הנחיות מ-ח"ל והייתה קשורה לתשתיות
"פת"ח"/"תנזים" ו"הג'האד האסלאמי בפלסטין" באזור ג'נין¹⁸.

¹⁶ עפ"י נתוני שירות ביטחון הכללי.

¹⁷ שם.

¹⁸ יצוין, כי ב-11 בדצמבר בשעות אחר הצהריים ערכה התארגנות מחבלים ניסוי ירי רקטה בצפון השומרון. הרקטה נורתה מאזור הכפר אליאמון. בהודעה שפרסם "פת"ח"ו "גדודי חללי אלאקצא" נטען כי רקטה מדגם "גינין 1" שוגרה לעבר חירבת זאבד (המושב רם און), שבעמק יזרעאל, בתגובה לחיסול בכירי "פת"ח" ו"הג'האד האסלאמי בפלסטין". שרידי רקטה נמצאו באזור המושב רם און.

ג. **חשיפת חוליית "ג'האד אסלאמי בפלסטין" באזור ג'נין (ביוני 2005):** כמה מאנשי החוליה נעצרו בין החודשים פברואר ומרס ומפקדה רא"ד היג'אוי נעצר ביוני. החוליה ריכזה מאמץ לרכוש ציוד וחומרים לייצור רקטות "קסאם". אנשי חוליה סיפרו בחקירתם, כי ייצרו מספר רקטות. במהלך חודש מרס 2005 ביצעו אנשיה כמה ניסיונות ירי של רקטות מתוצרת עצמית לעבר ההתנחלויות גנים וכדים באזור ג'נין. הטילים ששוגרו נפלו בשטחים פתוחים ולא גרמו לנפגעים או לנזק.

ד. **חשיפת חוליית "פת"ח"א"תנזים" וה"ג'האד האסלאמי בפלסטין" באזור ג'נין (מרס 2005):** במהלך חודש מרס נעצרו שמונה פעילים מבצעיים באזור ג'נין, אשר עסקו באיסוף חומרי גלם, המשמשים לייצור רקטות. כמו כן, עסקו אנשי החוליה בניסויי ירי על מנת לפתח את יכולות הירי של הרקטות.

ה. **חשיפת תשתית "חמא"ס" בג'נין (בינואר - מרס 2005):** בינואר נעצרו 14 חברי תשתית "חמא"ס" בכפרים סילת אלחרתיה ויאמון. פעילי התשתית הקימו מעבדה לייצור נשק תלול מסלול, רקטות "קאסם" ומטענים ועסקו באיסוף חומרי גלם הנחוצים לייצורם. התשתית אוכוונה ומומנה ע"י גורמי "חמא"ס" ב-חו"ל. בעקבות חקירת חברי החוליה נתפסו אמצעי לחימה בביתו של ח'אלד זיוד, פעיל "חמא"ס" ותיק, תושב סילת אלחרתיה. בביתו נמצאו, בין השאר, חומר הדרכה רב בתחום ייצור אמל"ח וטילי "קסאם". בהמשך נעצר פעיל נוסף, עצאם שפיק עבד אלקאדר סמאר, מסגר במקצועו, תושב יאמון. במסגרייה שבבעלותו אוחסנו חומרים ואמצעים לייצור חומרי נפץ ורקטות. מחקירתו עלה, כי הוא הצליח לייצר לפחות שלושה טילי "קסאם", בשניים מהם ביצע ניסויי ירי בשטחים שבאזור מגוריו. בסליק אשר במסגרייה שבבעלותו נמצא טיל "קסאם" מוכן להפעלה, בנוסף לאמצעי לחימה רבים.

הברחת כמות גדולה של אמצעי לחימה לרצועת עזה (כולל כמה טילי נ"מ)

56. תקופת ה"הרגעה" נוצלה ע"י ארגוני הטרור ברצועת עזה, בדגש על תנועת ה-"חמא"ס", לעיסוק אינטנסיבי בבניין היכולות המבצעיות והגברת יכולותיו כהכנה להסלמה אפשרית בעימות עם ישראל. הדבר התבטא בעיקר בהברחות מאסיביות של אמצעי לחימה דרך היבשה והים, שכרבע מהם הגיעו לידי ה-"חמא"ס". הברחות אמצעי הלחימה חזקה גם את ה-"חמא"ס" ושאר ארגוני הטרור במאבקי הכוח האלימים על השליטה ברצועה שהחריפו, מאז "ההתנתקות"

57. יציאת צה"ל מ"ציר פילדלפי", במסגרת "ההתנתקות", הביאה לעלייה משמעותית בהיקף הברחת אמצעי הלחימה לרצועה, תוך ניצול אוזלת היד שגילו מנגנוני הביטחון של "הרשות הפלסטינית". החל מה-12 בספטמבר הוחדרו ממצריים לשטח הרצועה מעל ל-5 טונות של חומרי נפץ, כ-200 מטולי נ"ט וכ-350 טילי נ"ט, כ-5000 רובי סער, עשרות אקדחים, מעל למיליון פרטי תחמושת נק"ל ואפשר שאף מספר מצומצם של טילי נ"מ. שיאה של פעילות ההברחות ארע עם פריצת "ציר פילדלפי" בין ה-12-18 בספטמבר וניצול "חלון ההזדמנויות" שנוצר להחדרת אמצעי לחימה לרצועה (לעומת זאת, בתקופה, בין ינואר לספטמבר 2005, הוחדרו לרצועה כמויות קטנות יותר של נשק ותחמושת: כ-20 מטולי נ"ט וכ-50 טילי נ"ט, כ-1800 רובי סער ותחמושת רבה)¹⁹.

58. במסגרת הברחת אמצעי הלחימה אפשר שאף עלה בידי ארגוני הטרור להבריח לרצועה מספר מצומצם של טילי נ"מ. להימצאות אמצעי לחימה זה בידם מייחסים ארגוני הטרור חשיבות רבה לנוכח עניינם של ארגוני הטרור לתת מענה לפעילות הסיכול הישראלית, ברצועה המתבצעת בחלק ניכר מהמקרים בסיוע כלי טייס, וכן לחזק את מאזן ההרתעה מול ישראל. החדרת טילי נ"מ לרצועה מגבירה באופן משמעותי את האיום הקיים על כלי טייס ישראלים, צבאיים ואזרחיים, ומגבירה את הסכנה כי הטילים ימצאו את דרכם גם ליהודה ושומרון ויהוו איום משמעותי על התעופה בישראל ובפרט על נמל התעופה ה-בינ"ל בן גוריון.

¹⁹ עפ"י נתוני שירות ביטחון הכללי.

מעורבות מנגנוני הביטחון הפלסטיניים בהברחת אמצעי לחימה לרצועה

59. למרות מחויבותם המוצהרת למיגור תופעת ההברחות, ולמרות פעולות מזדמנת לסיכול ההברחות, מנגנוני הביטחון הפלסטיניים, אשר התפרסו במקום חיילי צה"ל לאורך הגבול עם מצרים, ממשיכים להיות מעורבים בהברחות אמצעי לחימה. מעורבותם זאת מתבצעת בעיקר לצורך הצטיידות עצמית על מנת להגביר כוחם מול ארגוני הטרור, מוקדי הכוח האחרים ברצועה.

60. יצוין, כי פעילים במנגנוני הביטחון הפלסטיניים מעלימים עין מפעילות המבריחים בתמורה לקבלת שוחד כספי, או עושים עימם הסדרים מקומיים, במסגרתם מתאפשרת ההברחה בתמורה להעברת מקצת מאמצעי הלחימה לידי מנגנוני הביטחון. מעבר לכך, אנשי המנגנונים מעניקים לעתים סיוע לוגיסטי למבריחים, למשל באמצעות מסירת כלי רכב של המנגנונים, או אף יוזמים העברה של אמצעי לחימה מוברחים עבורם.

הברחת מחבלים, ידע ואמצעי לחימה לישראל דרך חצי האי סיני²⁰

61. לאחר "ההתנתקות", הסתמנה עלייה חדה בהיקף ההברחות מהרצועה לישראל ולגדה, תוך שימוש בנתיב העובר דרך חצי האי סיני ("ציר ה-ח"). נתיב זה עובר מדרום הרצועה לסיני ומשם לנגב, תוך ניצול העובדה, כי הגבול בין מצרים לישראל המשתרע לאורך 215 ק"מ, הינו פרוץ לחלוטין. באשר לאורך גבול זה כמעט ואין מכשול פיזי: באזור הקרוב לרצועת עזה ישנה גדר מרתיעה, אך בשאר חלקי הגבול או שהגדר כוסתה בחול, ואין היא מהווה מכשול ממשי, או שהגדר כלל אינה קיימת. ניסיונות ההחדרה של מחבלים דרך נתיב זה הפכו להיות דרך פעולה ההולכת ומתמסדת, בה עוסקים כל ארגוני הטרור בדגש על "פתח" ו"ועדות ההתנגדות העממיות".

62. הנתיב העובר מהרצועה לסיני ומשם לישראל ולגדר ("ציר ה-ח") משמש ארבע קבוצות עיקריות של חודרים:-

א. הברחה של עובדים בלתי חוקיים מסיני לישראל.

²⁰ עפ"י נתוני שירות ביטחון הכללי..

ב. **הברחה של אמצעי לחימה וסחורות** המתקיימת בין הרצועה, סיני וישראל.

ג. **הברחה של מחבלים** המבקשים להגיע לגדה על מנת לשדרג את היכולות של תשתיות הטרור באמצעות **העברת ידע וטכנולוגיה** מהרצועה.

ד. **הברחת מחבלים לישראל על מנת לבצע בה פיגועים.**

63. **המעבר לסיני מתבצע בדרכים מגוונות:** באמצעות מנהרות תת קרקעיות, יצירת פרצות בגדר הגבול עם מצרים או לעיתים יציאה באישור רשמי (אישורים רפואיים, אשורים לעבודה ולביקורים). בעוד שעד "ההתנתקות" היו המנהרות את דרך המעבר העיקרית, מתבצע המעבר כיום כעיקר **בדרכים עיליות**. זאת לאור דלילות כוחות הביטחון הפלסטיניים באזורים מסוימים, ולעיתים תוך מתן שוחד לגורמי ביטחון פלסטיניים ומצריים.

64. **במאמצי ההברחה נעזרים ארגוני הטרור בגורמים פלייליים, בדגש על בדואים תושבי סיני והנגב המערביים בהברחות על רקע פליילי (מבריחי נשק, סמים, פועלים זרים).** הללו מסייעים להחדרת המחבלים לסיני, קליטתם שם, והובלתם לישראל. בנוסף לכך, פעמים רבות משוגרים פעילי טרור מהרצועה למצרים על מנת לספק סיוע לוגיסטי למחבלים המתוכננים להגיע בשלב מאוחר יותר יצוין, כי ישנם מקרים בהם הבדואים הסייענים אינם מודעים לכוונות הפיגוע של האנשים אותם הם מבריחים.

65. **דוגמא בולטת לשימוש בנתיב זה לצורך הברחת מחבלים נמצאה באוקטובר 2005 עם מעצרו של שלושה פעילי "ועדות ההתנגדות העממי", שחדרו דרך רצועת עזה, דרך סיני למצפה רמון. השלושה תכננו להגיע לג'נין על מנת להקים תשתית לייצור אמצעי לחימה בדגש על נשק תלול מסלול, ואף לקחת חלק פעיל בביצוע פיגועים נגד מטרות ישראליות.** הם הסתננו לסיני דרך מחילה קצרה מתחת לגדר הבטון באזור רפיח ונתקלו בשוטרים מצריים, אותם שיחדו על מנת שיאפשרו להם לעבור. השלושה שהו בסיני יממה אצל תשתית קולטת ומשם הועברו לתשתית מבריחים בסיני. השלושה חדרו לישראל בהובלת מבריח מצרי. עם החוליה נמצא DOK ובו חומר הדרכה להכנת חומרי נפץ ומטענים שמקורו ב"חזבאללה".

הזרמת כספים

66. במהלך 2005 נמשכה הזרמת כספים מה"חוץ" לארגוני הטרור השונים בערוצים רבים. כמה מהם נחשפו ע"י כוחות הביטחון הישראליים במהלך התקופה.

67. כמה דוגמאות להברחת כספים לארגוני הטרור השונים בערוצים שונים ובשיטות שונות :-

א. ב-14 ביולי 2005 נעצר ע"י שירות ביטחון כללי אסאמה בשיתי מח'אן יונס. הוא הודה בחקירתו, כי שימש מתחילת ההרגעה כערוץ להעברת כספים בסדרי גודל של מאות אלפי דולרים מה-"חמא"ס" ב-חו"ל לידי מחמד סנואר, ראש הזרוע המבצעית של ה-"חמא"ס" בח'אן יונס ומבכירי הזרוע המבצעית שלה ברצועת עזה.

ב. ב-16 בנובמבר החרומו כוחות הביטחון הישראליים, בשיתוף עם שלטונות המכס, בנמל אשדוד מספר מכולות שהכילו סחורה בשווי של עשרות אלפי דולרים. הסחורה חשודה, כי היא נרכשה במימון "הג'האד האסלאמי בפלסטין" ונועדה לממן פעולתו. הסחורה שהוחרמה נשלחה לחברת "אבו עכר" בעזה העוסקת ביבוא מוצרי מזון. בראש החברה עומד פאיז אבו עכר, איש עסקים מח'אן יונס, המוכר לגורמי הביטחון כמי שקשור לארגוני הטרור.

ג. ב-16 באוקטובר 2005 עצרו כוחות הביטחון הישראליים את מג'די כמאל עבד אלג'באר עאמר מהכפר קליל, שבאזור שכס. בחקירתו מסר, כי הוא הופעל ע"י ארגון ה"חזבאללה" בלבנון באמצעות מעין מפקדה קדמית בעזה. מג'די ואחיו קיבלו סכום של כ-1500 דולר מה"חזבאללה" למימון פעולות טרור ורכישת כלי נשק ומטעני חבלה.

חיפוש אחר "נקודות תורפה" בגדר הביטחון ומרחב החיץ

68. הקמתה (החלקית) של גדר הביטחון (2003) תרמה באופן משמעותי לירידה החדה שחלה במספר פיגוע הטרור, כולל בפיגועי ההתאבדות שבוצעו בשטח ישראל. עם זאת ארגוני הטרור ממשיכים במאמצייהם להחדיר חוליות טרור לשטח ישראל, **תוך חיפוש מתמיד אחר "נקודות תורפה" בגדר הביטחון ובמרחב החיץ ובפעילות כוחות הביטחון שבמחסומים ובמעברים המובילים לשטח ישראל.**

69. התשתיות המבצעיות של "ג'יהאד האסלאמי בפלסטין" בשומרון ותשתית ה-"חמא"ס" בהר חברון, שביצעו במהלך 2005 את פיגועי ההתאבדות בשטח ישראל, מצאו "נקודות תורפה" מעין אלו ונצלו אותן לשם החדרת המחבלים המתאבדים כך למשל :-

א. התשתית המבצעית של "ג'יהאד האסלאמי בפלסטין" בטול כרם, שביצעה את פעולת ההתאבדות בחדרה (באוקטובר) **החדירה את המחבל המתאבד דרך אזור ירושלים, באזור בו לא הושלמה הגדר זאת, תוך הסתייעות במסיע שוהים בלתי חוקיים, על מנת להעביר את המחבל המתאבד לחדרה.**

ב. התשתית המבצעית של ה-"חמא"ס" בד'האריה שבדרום הר חברון אשר ביצעה את פיגוע ההתאבדות בבאר-שבע (באוגוסט), **ניצלה את אי השלמת הגדר בדרום הר חברון על מנת להחדיר את המחבל המתאבד לבאר-שבע.**

ג. התשתית המבצעית של "ג'יהאד האסלאמי בפלסטין" בטול כרם, שביצעה את פיגוע ההתאבדות בנתניה (יולי), ניצלה את הבידוק הרופף במעברים לישראל. היא הכניסה את המחבל המתאבד לישראל דרך מחסום צופין, באמצעות מסיעי שוהים בלתי חוקיים (יהודי וערביי ישראל), **תוך ניצול העובדה שישראלים אשר עברו במחסומים לא נבדקו.**

נספח

פירוט קורבנות הטרור פלסטיני בשנת 2005²¹
23 הרוגים כתוצאה מפיגועי התאבדות

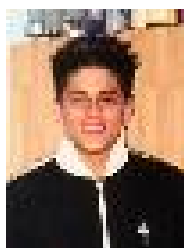
דני גולני ז"ל.
 נהרג ב-5 בדצמבר בפיגוע
 התאבדות בקניון "השרון"
 בנתניה.
 בן 45 במותו.
 תושב נהריה.
 הותיר אחריו אישה ושתי
 בנות.

אליה רוזן ז"ל.
 נהרגה ב-5 בדצמבר
 בפיגוע התאבדות בקניון
 "השרון" בנתניה.
 בת 39 במותה.
 תושבת בת חפר.
 הותירה אחריה בעל ושלושה
 ילדים

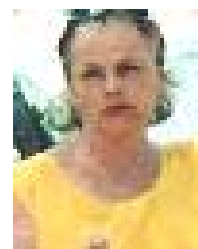
סגן אורי בינמו ז"ל
 נהרג ב-29 בדצמבר בפיגוע
 התאבדות
 במחסום סמוך לטול כרם.
 בן 21 במותו,
 תושב נשר.
 הותיר אחריו אב, אם ושלוש
 אחיות

קינן צומעי ז"ל.
 בן 19 במותו.
 נהרג ב-5 בדצמבר בפיגוע
 התאבדות בקניון "השרון"
 בנתניה.
 תושב פתח תקווה.
 הותיר אחריו הורים ושני
 אחים.

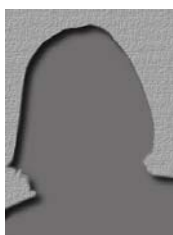

חיים עמרם ז"ל.
 נהרג ב-5 בדצמבר בפיגוע
 התאבדות בקניון "השרון"
 בנתניה.
 בן 26 במותו.
 תושב נתניה.
 הותיר אחריו משפחה.

אלכסנדרה גרמיצקי ז"ל.
 נהרגה ב-5 בדצמבר בפיגוע
 התאבדות בקניון "השרון"
 בנתניה.
 בת 65 במותה.
 תושבת נתניה.
 הותירה אחריה בעל ובן.

²¹ בנספח זה לא נכללו קורבנות טרור של "אלקעאדה" בירדן ובשרם אלשיח'.

גניה פוליס ז"ל.
נהרגה ב-26 באוקטובר
בפיגוע התאבדות בחדרה.
בת 66 במותה.
הותירה אחריה משפחה.

ג'מיל קעדאן ז"ל.
נהרג ב-26 באוקטובר
בפיגוע התאבדות בחדרה.
בן 48 במותו.
התגורר בבקה אלעירביה.
הותיר אחריו משפחה.

פרחיה מכלוף ז"ל.
נהרגה ב-26 באוקטובר
בפיגוע התאבדות בחדרה.
בת 53 במותה.
התגוררה בחדרה.
הותירה אחריה משפחה.

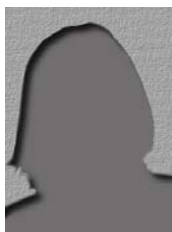
יעקב רחמני ז"ל.
נהרג ב-26 באוקטובר
בפיגוע התאבדות בחדרה.
בן 68 במותו.
התגורר בחדרה.
הותיר אחריו משפחה.

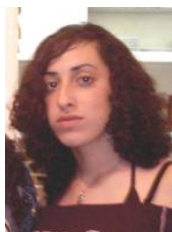
מיכאל קויפמן ז"ל.
נהרג ב-26 באוקטובר
בפיגוע התאבדות בחדרה.
בן 68 במותו.
התגורר בחדרה.
הותיר אחריו משפחה.

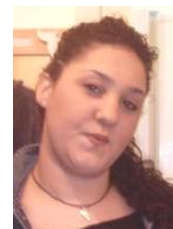
סביחה ניסים ז"ל.
נהרגה ב-26 באוקטובר
בפיגוע התאבדות בחדרה.
בת 66 במותה.
התגוררה באחיטוב.
הותירה אחריה משפחה.

נופר הורוביץ ז"ל.
נהרגה ה-12 ביולי בפיגוע
התאבדות סמוך לקניון
"השרון" בנתניה.
בת 16 במותה.
התגוררה בתל אביב.
הותירה אחריה משפחה.

יוליה וולושין ז"ל.
נהרגה ה-12 ביולי בפיגוע
התאבדות סמוך לקניון
"השרון" בנתניה.
בת 31 במותה,
התגוררה בנתניה.
הותירה אחריה משפחה.

רחל בן אבן ז"ל.
נהרגה ה-12 ביולי בפיגוע
התאבדות סמוך לקניון
"השרון" בנתניה.
בת 16 במותה.
התגוררה בתל אביב.
הותירה אחריה משפחה.

רונון ראובנוף ז"ל.
נהרג ב- 25 בפברואר בפיגוע
התאבדות בטיילת בתל-אביב.
בן 29 במותו.
התגורר בתל אביב.
הותיר אחריו משפחה.

משה מאור ג'אן ז"ל.
נהרגה ה- ב-12 ביולי בפיגוע
התאבדות סמוך לקניון
"השרון" בנתניה.
בן 21 במותו.
התגורר בנתניה.

אניה ליפשיץ ז"ל.
נהרגה ה- ב-12 ביולי בפיגוע
התאבדות סמוך לקניון
"השרון" בנתניה.
בת 50 במותה.
התגוררה בנתניה.
הותירה אחריה בעל, בת
ונכדה.

אודליה חוברה ז"ל.
נהרגה ב- 25 בפברואר בפיגוע
התאבדות בטיילת בתל-אביב.
בת 26 במותה.
התגוררה בירושלים.
הותירה אחריה הורים ושני
אחים.

יצחק איציק בוזגלו ז"ל.
נהרג ב- 25 בפברואר בפיגוע
התאבדות בטיילת בתל-אביב.
בן 39 במותו.
התגורר במשמר הירדן.
הותיר אחריו אשה ושני
ילדים, הורים, אחים ואחיות.

יעל אורבך ז"ל.
נהרגה ב- 25 בפברואר בפיגוע
התאבדות בטיילת בתל-אביב.
בת 28 במותה.
התגוררה ברחובות.
הותירה אחריה הורים
ואחים.

עודד שרון ז"ל.
נהרג ב-18 בינואר בפיגוע
במוצב אורחאן שברצועת עזה.
בן 36 במותו.
התגורר בגן יבנה.

אריה נגאר ז"ל.
נהרג ב- 25 בפברואר בפיגוע
התאבדות בטיילת בתל-אביב.
בן 36 במותו.
התגורר בכפר סבא.
הותיר אחריו הורים ואחים.

31 הרוגים כתוצאה מפיגועים במתוויים אחרים²²

סמ"ר יהונתן עברון ז"ל.
נהרג ב- 2 בנובמבר 2005 בהלך פעילות מבצעית למעצר דרושים לחקירה בעיר ג'נין. בן 20 במותו. התגורר בראשון לציון. הותיר אחריו הורים ואח.

סמל ניר כהנא ז"ל.
נדקר למוות ע"י פלסטיני ב-8 בדצמבר 2005 במחסום קלנדיה צפונית לירושלים. בן 20 במותו. התגורר בקריית טבעון. הותיר אחריו הורים ושני אחים.

יוסף שוק ז"ל.
נהרג ב-16 בדצמבר 2005 בפיגוע ירי מרכב חולף ליד בית חגי. בן 35 במותו. התגורר בבית חגי. הותיר אחריו אישה וחמישה ילדים.

מתת (רוזנפלד) אדלר ז"ל.
נהרגה ב-16 באוקטובר 2005 בפיגוע ירי מרכב חולף בצומת גוש עציון. בת 21 במותה. התגוררה בישוב כרמל. הותירה אחריה בעל הורים אח ושלוש אחיות.

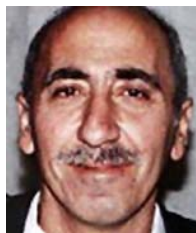
עוז (ישראל) בן מאיר ז"ל.
נהרג ב-16 באוקטובר 2005 בפיגוע ירי מרכב חולף בצומת גוש עציון. בן 15 במותו. התגורר בישוב מעון. הותיר אחריו הורים שתי אחיות ושלושה אחים.

כנרת מנדל ז"ל.
נהרגה ב-16 באוקטובר 2005 בפיגוע ירי מרכב חולף בצומת גוש עציון. בת 23 במותה. התגוררה בישוב כרמל. הותירה אחריה הורים ושלושה אחים.

דנה גלקוביץ' ז"ל.
נהרגה ב-14 ביולי מפגיעה ישירה של רקטת קסאם בבית מגורים בישוב נתיב העשרה. בת 22 במותה. התגוררה קיבוץ ברור-חיל. הותירה אחריה הורים אח ואחות.

ששון נוריאל ז"ל.
נחטף ונרצח ב-21 בספטמבר 2005 ברמאללה. בן 55 במותו. התגורר בירושלים. הותיר אחריו אישה וילדים.

סג"מ אריאל בודה ז"ל.
פטר ב-15 באוקטובר 2005 כתוצאה מפגיעה בפיגוע ירי בכביש חוצה שומרון (7 ינואר). בן 21 במותו. התגורר בתל-אביב.

²² מספר ההרוגים כתוצאה מהטרור הפלסטיני כולל פועל זר מסין ושני פועלים פלסטינים שנהרגו ב-7 יוני 2005 כתוצאה מפגיעה ישירה של רקטת "קסאם" שנחתה בחממה בישוב גני טל שבגוש קטיף.

דב קול ז"ל.
נהרג ב-23 ביולי 2005 פגיעה
ירי מן המארב בכביש כיסופים
בגוש קטיף.
בן 58 במותו.
התגורר בירושלים.
הותיר אחריו שתי בנות, בן
ונכדה.

רחל קול ז"ל.
נהרגה ב-23 ביולי 2005 בפגיעה
ירי מן המארב בכביש כיסופים
בגוש קטיף.
בת 53 במותה.
התגוררה בירושלים.
הותירה אחריה שתי בנות, בן
ונכדה.

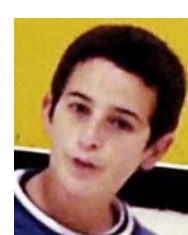
שמואל מט ז"ל.
נדקר למוות ב-24 באוגוסט
2005 בשער יפו בירושלים ..
בן 21 במותו .
התגורר בבריטניה.
הותיר אחריו הורים ושישה
אחים.

יבגני רידר ז"ל.
נהרג ב-20 ביוני 2005 בפגיעה
ירי בבקת אלשרקיה.
בן 28 במותו.
התגורר בחרמש.
הותיר אחריו אישה, ילדה,
הורים ואחות.

אביחי לוי ז"ל.
נהרג ב-26 ביוני 2005 מפגיעה
ירי מרכב חולף סמוך לבית
חגי.
בן 17 במותו.
התגורר בבית חגי.
הותיר אחריו הורים וארבעה
אחים.

אביעד מנצור ז"ל.
נפצע ב-24 ביוני 2005 מפגיעה
ירי מרכב חולף סמוך לבית
חגי. מת מפצעיו ב-26 ביוני.
בן 16 במותו.
התגורר בעותניאל.
הותיר אחריו הורים וארבעה
אחים.

צלחח עיאש אימרם ז"ל.
נהרג ב-7 ביוני 2005 מפגיעה
ישירה של רקטת קסאם
שנחתה בחממה בישוב גני טל.
שבגוש קטיף.
התגורר בעזה.

ביי שואדה ז"ל.
נהרג ב-7 ביוני 2005 מפגיעה
ישירה של רקטת קסאם
שנחתה בחממה בישוב גני טל
שבגוש קטיף.
בן 46 במותו.
התגורר בסין.
הותיר אחריו אישה ושני
ילדים.

רס"ל אבי קרוחי ז"ל.
נהרג ב-19 ביוני 2005 כתוצאה
מירי טילי נ"ט ונשק קל
ברצועת עזה על גבול ישראל
מצרים.
התגורר בבאר שבע.
הותיר אחריו הורים אח ושתי
אחיות.

אלה חיה אבוקסיס ז"ל
נהרגה ב-21 בינואר 2005
מפגיעה ישירה של רקטת
"קסאם" בבית מגורים
בשדרות.
בת 17 במותה.
התגוררה בשדרות.
הותירה אחריה הורים, שני
אחים ואחות.

סמ"ר דן טלשניקוב ז"ל
נהרג ב-2 במאי 2005 במהלך
פעילות מבצעית בכפר צידה
צפונית לטול כרם.
בן 21 במותו.
התגורר בניר גלים.
הותיר אחריו אם, אב חורג
וארבעה אחים.

מחמד מחמוד ג'רום ז"ל
נהרג ב-7 ביוני 2005 מפגיעה
ישירה של רקטת קסאם
שנחתה בחממה ביישוב גני טל
שבגוש קטיף.
התגורר בעזה.

הרצל שלמה ז"ל.
נהרג ב-13 בינואר 2005
בפעולת טרור במעבר "קרני".
בן 51 במותו.
התגורר בשדרות.
הותיר אחריו אישה ושלושה
ילדים

איבן שמילוב ז"ל.
נהרג ב-13 בינואר 2005
בפעולת טרור במעבר "קרני".
בן 53 במותו.
התגורר בשדרות.
הותיר אחריו שני ילדים
ושלושה נכדים

עופר טירי ז"ל.
נהרג ב-13 בינואר 2005
בפעולת טרור במעבר קרני.
בן 23 במותו.
התגורר באשקלון.
הותיר אחריו הורים ותשעה
אחים.

דרור גיזרי ז"ל
נהרג ב-13 בינואר 2005
בפעולת טרור במעבר "קרני".
בן 30 במותו.
התגורר בשדרות.
הותיר אחריו אישה, אם ושתי
אחיות.

איברהים קהילי ז"ל.
נהרג ב-13 בינואר 2005
בפעולת טרור במעבר "קרני".
בן 46 במותו.
התגורר באום אל גנם.
הותיר אחריו אישה וחמישה
ילדים.

מונעם אבו-סביה ז"ל
נהרג ב-13 בינואר 2005
בפעולת טרור במעבר קרני.
בן 33 במותו.
התגורר בדבוריה.
הותיר אחריו אישה וילדה.

סמ"ר יוסף אטיה ז"ל
 נהרג ב-7 בינואר 2005 בפיגוע
 ירי מן המארב בכביש חוצה
 שומרון.
 בן 21 במותו.
 התגורר בפתח תקווה.
 הותיר אחריו הורים ארבעה
 אחים.

ניסים ארביב ז"ל.
 נהרג ב-11 בינואר 2005
 כתוצאה מירי טיל נ"ט לעבר
 מעבר ארז.
 בן 26 במותו.
 התגורר בניסנית.
 הותיר אחריו אישה וילד.

גדעון ריבלין ז"ל.
 נהרג ב-12 בינואר 2005
 מפיצוץ מטען סמוך לרכב
 צבאי ליד הישוב מורג שבגוש
 קטיף.
 בן 50 במותו.
 התגורר בגני טל.
 הותיר אחריו אישה וארבעה
 ילדים.

ולדימיר רובין ז"ל
 נהרג ב-1 בינואר כתוצאה
 מירי בראשו בעת ששימש
 שומר בגן הלאומי בבית
 גוברין.
 בן 66 במותו.
 התגורר בקרית גת.